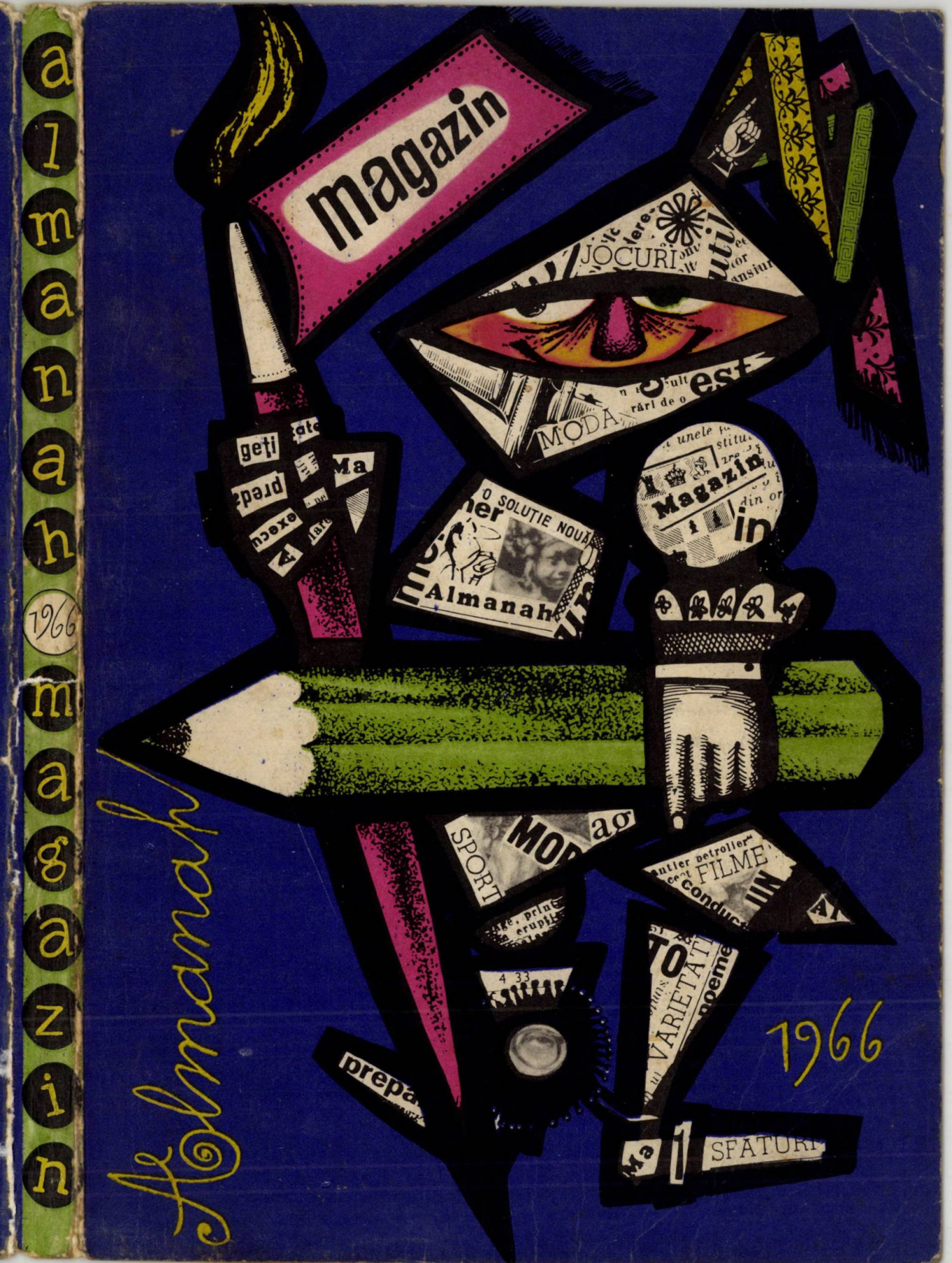
almanah magazin
Almanah
magazin
JOCURI
MODA
Magazin
O SOLUTIE NOUĂ
Almanah
SPORT
FILME
VARIETĂTI
SFATURI
1966

Almanah Magazin

1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966 ★ 1966

MUZEUL PRESEI SEVER BOCU
JIMBOLIA
Nr. .....

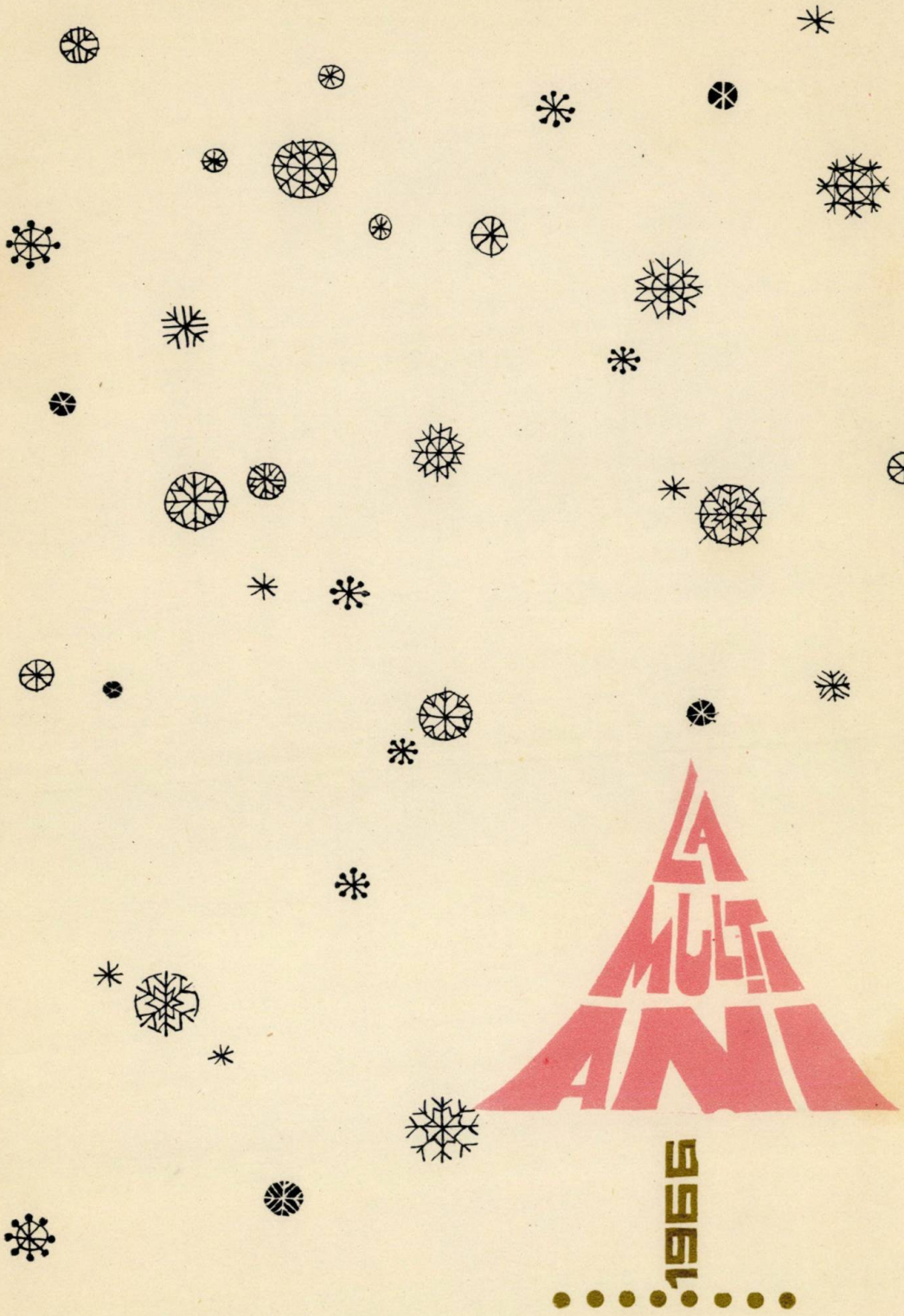
LA MULȚI ANI
1956

STEMA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

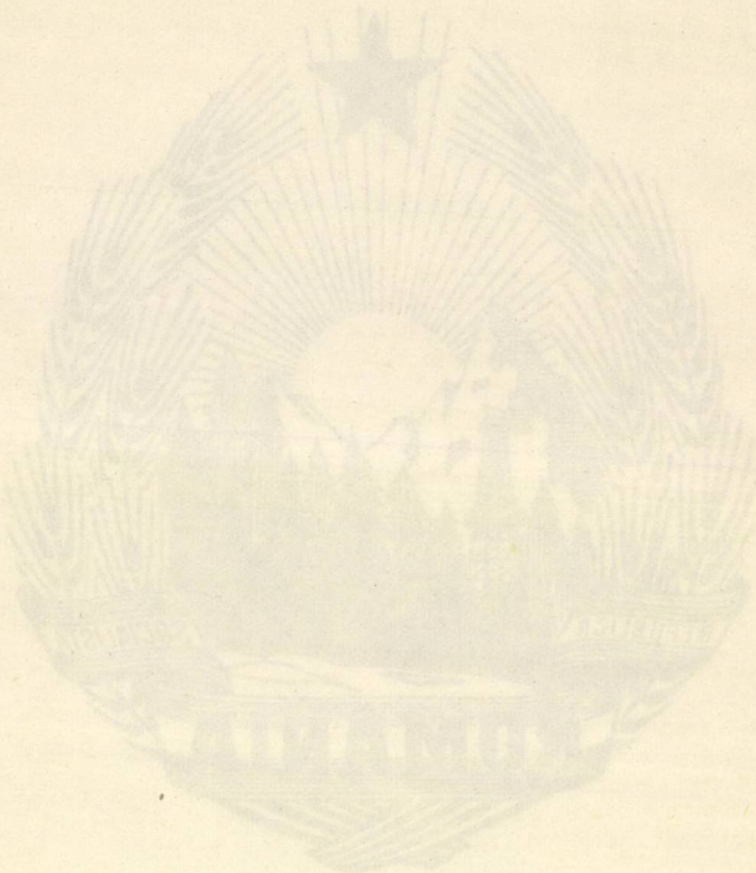

AL. ANDRIŢOIU

ŢARA

În munţi, pe fluvii, pe cîmpie: ţară,
Sub zbor de pajuri şi de vise mari,
cu-mprospătări de-o frumuseţe rară
aşa cum o rîvneau, vizionari,
toţi comuniştii, încercaţi stegari.
Ca viitorul limpede să-l vadă
ei s-au urcat, severi, pe baricadă.

Poate nimic în ev nu ne păstrează
ci fără numai setea de-a crea,
o sete scumpă, veşnic în amiază
şi care arde-n vîrste ca o stea
ca să rămînă vîrsta pură, trează.
Noi luptătorii laici, idolatrii
Acestei noi, socialiste patrii.

Socialistă,demnă Românie,
ţi-a dat partidul sens cum altul nu-i,
cu omeneasca lui filozofie,
cu măreţia simplităţii lui
şi cu izvorul lui de apă vie.
Eu lupt şi cînt pe-a vremii cale
balada comunistă-a slavei tale.

DATE IMPORTANTE

24 IANUARIE 1859	— Unirea Țărilor Române
IANUARIE-FEBRUARIE 1933	— Au avut loc eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști, conduse de P.C.R.
3-5 MARTIE 1949	— A avut loc ședința plenară a C.C. al P.C.R. care a adoptat Rezoluția asupra sarcinilor partidului în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și transformarea socialistă a agriculturii
6 MARTIE 1945	— A fost instaurat guvernul democratic în frunte cu Petru Groza
8 MARTIE	— Ziua internațională a femeii
22 APRILIE 1870	— S-a născut V.I. Lenin
27 APRILIE 1962	— S-a deschis sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale consacrată încheierii cooperativizării agriculturii
1 MAI	— Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc
2 MAI	— Ziua tineretului din Republica Socialistă România
5 MAI 1818	— S-a născut Karl Marx
8 MAI 1921	— 45 de ani de la crearea Partidului Comunist din România
9 MAI 1877	— Ziua proclamării independenței de stat a României
9 MAI 1945	— Capitularea Germaniei hitleriste. Ziua Victoriei.
1 IUNIE	— Ziua internațională pentru apărarea copilului
11 IUNIE 1948	— Marea Adunare Națională a votat legea naționalizării principalelor mijloace de producție
13 IUNIE	— 50 de ani de la luptele muncitorilor gălățeni împotriva războiului
19-24 IULIE 1965	— Au avut loc lucrările celui de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român
15 AUGUST	— Ziua presei române
21 AUGUST 1965	— Marea Adunare Națională a adoptat Constituția Republicii Socialiste România
23 AUGUST 1944	— Ziua eliberării României de sub jugul fascist
25 OCTOMBRIE	— Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România
7 NOIEMBRIE	— Ziua aniversării Marii Revoluții Socialiste din Octombrie
28 NOIEMBRIE 1820	— S-a născut Friedrich Engels
30 DECEMBRIE 1947	— Abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române. La 21 august 1965 țara noastră a devenit Republica Socialistă România

Cincinalul preia ştafeta

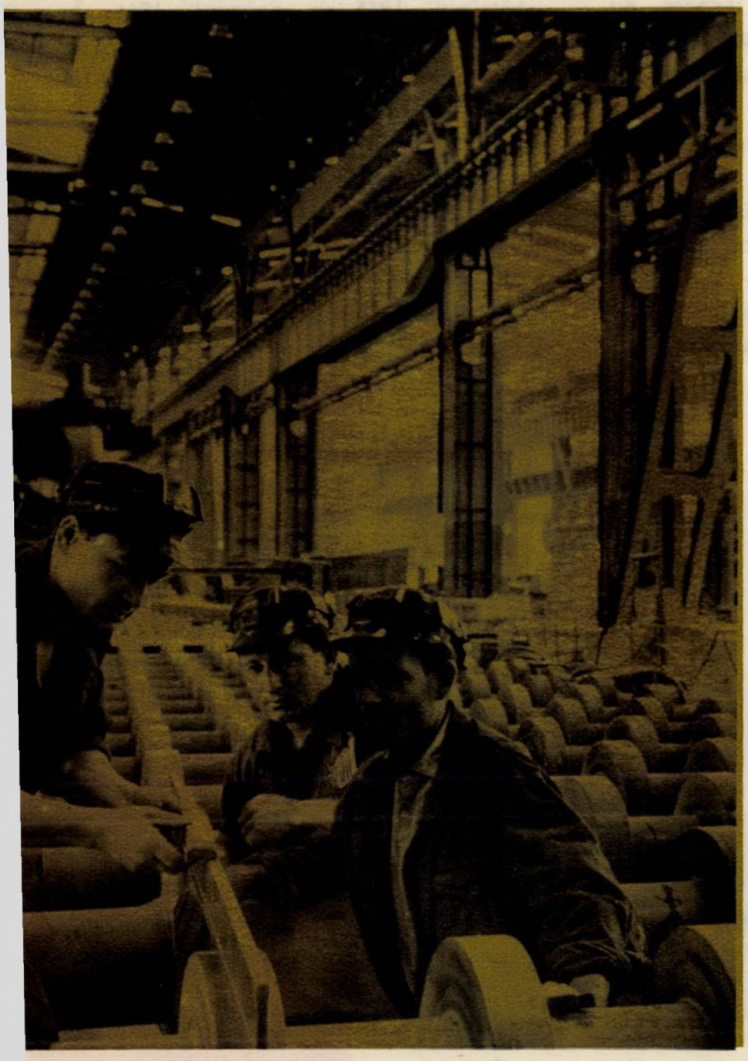

Literatura şi grafica ocazională a sfîrşiturilor de decembrie a statornicit — de vreme îndelungată — întîlnirea dintre anul care pleacă şi cel nou sosit sub imaginea unui dialog de o clipă între un bătrîn venerabil, cu aspect de „moş Gerilă", pătruns de înţelepciunea cîştigată în perioada scurtă în care a „guvernat" omenirea, şi un prichindel isteţ, vesel că s-a născut şi că va stăpîni lumea timp de 365 de zile.

Mult timp, oamenii se despărţeau uşor de bătrînul an care le înşelase aşteptările, privind în acelaşi timp cu speranţă la pruncul nou născut al vremii: poate, în sfîrşit, le va aduce acele schimbări în viaţă pe care le aşteaptă de a-

Primul obiectiv al marelui combinat siderurgic de la Galaţi, laminorul de tablă groasă, se pregăteşte de ziua festivă a inaugurării.

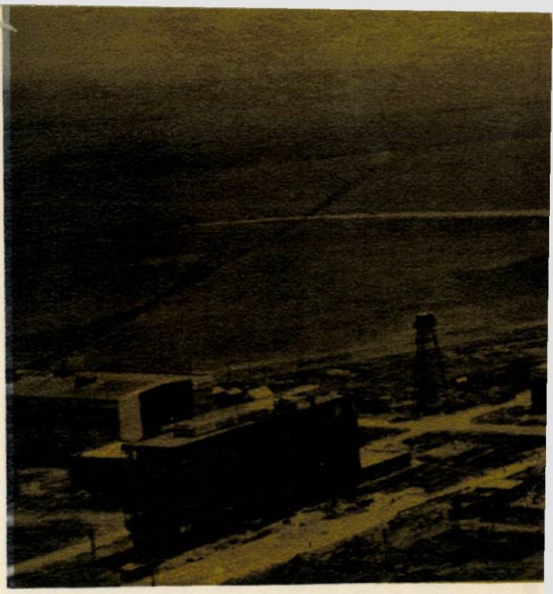

Slatina, orașul aluminiului românesc. Imaginea luată din avion denotă amploarea marii uzine construite în anul 1965.

tîta amar de vreme. Dar pruncul îmbătrînea la fel de nepăsător ca și predecesorul lui față de soarta milioanelor de oameni simpli, a milioanelor de oameni muncitori.

Așa s-au scurs an după an, deceniu după deceniu. Anii și deceniile nedreptelor orînduiri de la care poporul nostru nu se putea aștepta la nimic bun.

Dar asta aparține trecutului.

Acum, despărțirea de fiecare an care trece se face în cu totul altă atmosferă, căci, de peste două decenii încoace, nu există an care să nu fi dăruit întregului nostru popor importante satisfacții și bucurii.

Astăzi, oamenii privesc cu siguranță și încredere fiecare început de an, căci îl știu bogat în roade, depășind cu regularitate în măreție pe cel care l-a precedat.

În acest miez de iarnă se întîlnesc însă pe răbojul vremii nu numai doi ani, „bătrînul" 1965 cu „pruncul" 1966. În noaptea de 31 decembrie spre 1 ianuarie, oamenii muncii își iau rămas bun de la planul de șase ani, pe care, printr-o muncă dîrză și entuziastă, l-au îndeplinit cu succes, ridicînd patria noastră pe o înaltă treaptă a civilizației și salută cu căldură începerea cincinalului pe care s-au pregătit din timp, cu spor, să-l înfăptuiască, dînd astfel viață sarcinilor trasate, în vara anului 1965, de marele forum al comuniștilor, al IX-lea Congres al partidului.

Cincinalul preia ștafeta. O preia și o va duce mai departe, spre noi victorii care vor bucura sufletele.

În acest punct crucial între ce a fost și ce va

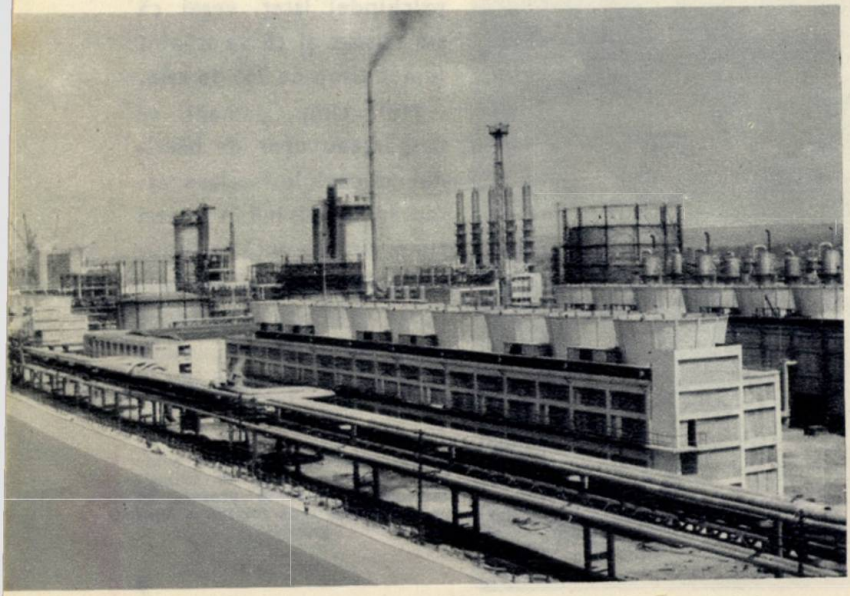

Unul din giganții industriei noastre chimice: combinatul chimic din Craiova. Obiectivul fotografic redă, firește, doar o secțiune din numeroasele construcții de aici.

fi, să ne imaginăm o călătorie pe meleagurile patriei. Vom vizita oraşe şi sate, vom pătrunde, nevăzuţi, pe porţile uzinelor, vom cerceta ogoarele, acum prinse sub covor de nea, dar gata pregătite să-şi dovedească în curînd rodnicia. Vom vedea multe, foarte multe fapte îmbucurătoare, oameni minunaţi şi entuziaşti. Iar cele pe care nu le vom vedea încă, sînt de pe acum plămădite în minţi şi vor apărea rînd pe rînd, în anii cincinalului, rod al muncii avîntate a milioanelor de oameni de pe cuprinsul patriei socialiste.

Iată, bunăoară, perspectiva splendidă şi turburătoare a constelaţiilor de lumină şi forţă care se înmulţesc necontenit pe harta patriei. Exprimat cifric şi lapidar aceasta înseamnă o producţie de energie electrică de două ori mai mare în 1965 faţă de 1960. Dar cifrele nu pot ilustra munca eroică a miilor de oameni care au stăvilit cu un uriaş piept de beton apele Argeşului pregătind, pentru anul 1966, o nouă premieră energetică de răsunet: punerea în exploatare a hidrocentralei „Gheorghe Gheorghiu-Dej". Cifrele sînt neputincioase în a reda eforturile constructorilor salbei celor 12 hidrocentrale de pe Bistriţa, salbă care va fi şi ea definitiv încheiată în anul ce vine, activitatea celor care poartă peste ape, peste dealuri şi munţi, liniile de înaltă tensiune.

Preluînd ştafeta, cincinalul va duce mai departe înfăptuirile în ce priveşte dezvoltarea energeticii româneşti. 32—34 miliarde kilovaţi-oră în 1970, 55 — 60

Prin intermediul petrochimiei, ţiţeiul românesc dobîndeşte utilizări superioare, care îi ridică neasemuit de mult valoarea. Turlele zvelte din metal ale combinatului petrochimic Braşi vestesc pînă departe o nouă biruinţă a industriei noastre.

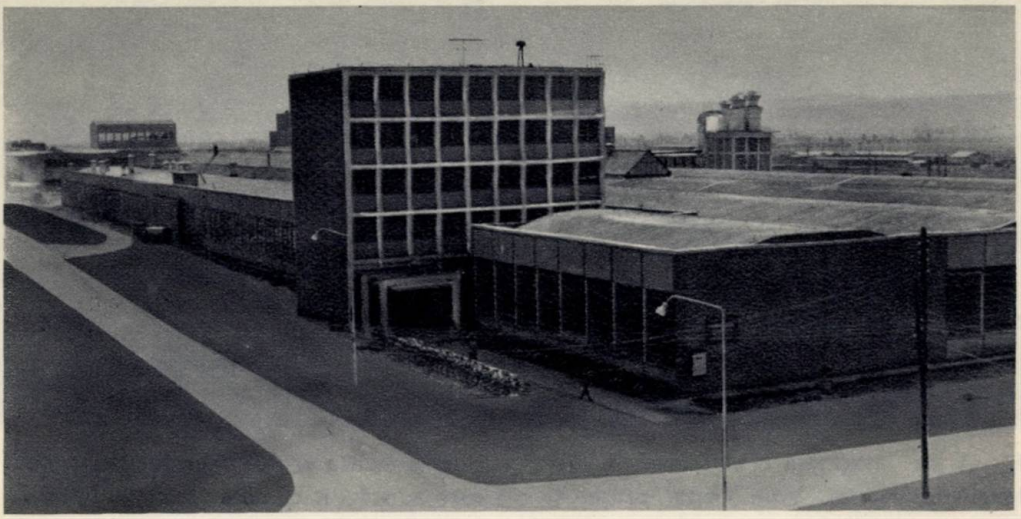

Inițialele C.I.L., devenite familiare pretutindeni în țară, înseamnă un nou combinat modern în care lemnul capătă prin multiple transformări, o înaltă valorificare. Fotografia noastră redă o imagine de la C.I.L.-Dej

miliarde kilovați-oră în 1975, înseamnă energie în plus care să pună în mișcare noi fabrici și uzine, să ilumineze alte străzi și uliță, să aducă bucurii ale civilizației în multe alte case. Pentru aceste viitoare înfăptuiri se pregătesc oamenii să pună frîu Dunării la Porțile de Fier. Chinga ce va fi pusă în calea marelui fluviu va aduce țării noastre un plus de peste cinci miliarde kilovați-oră de energie electrică. Deocamdată, pe marele șantier de la Gura Văii înaintează zi și noapte capetele batardoului care și-au dat întîlnire în mijlocul apelor, s-au croit noile trasee ale șoselei și căii ferate, s-a înălțat frumoasa colonie a constructorilor de pe Valea Jidostiței.

Pe Dunărea de jos se ridică un alt gigant al industriei noastre, o replică siderurgică a colosului energetic care se numește Sistemul energetic și de navigație Porțile de Fier: combinatul siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" de la Galați. În 1970, în ultimul an al cincinalului care abia își înscrie primele file în calendar, aici se va produce aproape o treime din producția totală de oțel a țării. În acel an, producția de oțel pe cap de locuitor, acest important indice al dezvoltării unei țări, va fi de circa opt ori mai mare decît în 1938. Pînă atunci însă, la Galați sînt concentrate puternice forțe materiale și umane, se investesc anual în medie două miliarde de lei. La primul mare obiectiv al Combinatului — laminorul de tablă groasă — o construcție a cărei hală de aproape un kilometru lungime adăpostește 30 000 tone utilaje tehnologice, 15 poduri rulante și circa 1 500 km. cabluri montate — se așteaptă, nu peste mult timp, vestea marelui eveniment al punerii în funcțiune.

1965, anul care părăsește scena vremii, a fost martorul nașterii unei noi ramuri a industriei românești: cea a aluminiului. Drumul metalului argintiu, strălucitor și ușor, trece de la minele de bauxită din vestul țării spre uzina de alumină de la Oradea, pentru a face popas hotărîtor

pe meleaguri argeşene, la Slatina. De aici, din moderna uzină inaugurată nu de mult, aluminiul, acest metal de mare preţ în tehnica contemporană, porneşte spre multiplele sale utilizări industriale şi de uz gospodăresc.

Să consemnăm, în aceste fugare însemnări de bilanţ şi de început de drum, noua dezvoltare a industriei chimice, a cărei producţie a sporit în şase ani nu mai puţin decît de 3,5 ori. La Borzeşti şi Craiova, la Turnu Măgurele şi la Tîrgu-Mureş, la Brăila şi la Săvineşti, în nenumărate oraşe şi centre industriale, noile cetăţi ale chimiei se înalţă viguros, mărturii grăitoare ale progresului nostru economic. Spre care dintre acestea să ne îndreptăm paşii? Alegerea e dificilă. Poate la Turnu-Măgurele, pe malul aceleiaşi Dunăre martoră a atîtor transformări? Aici, pe malul fluviului bătrîn, acolo unde salcia îşi privea chipul în oglinzi de ape, a crescut în ultima vreme pădurea tînără a turnurilor chimiei moderne. De curînd au pornit de aici primele transporturi de îngrăşăminte chimice complexe destinate agriculturii ţării. Dar Combinatul chimic de la Turnu-Măgurele continuă să crească văzînd cu ochii.

Anii ce vin, anii cînd se vor transforma în fapte ideile elaborate de cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist, vor vedea apărînd noi întreprinderi chimice, mesagere ale progresului economic. Fabrici de îngrăşăminte şi de fibre sintetice, de mase plastice şi de celuloză se vor adăuga celor existente, sporind prestigiul de care se bucură tot mai mult chimia românească.

Scrutînd peisajul industrial al patriei nu se poate să nu ne oprim privirile şi spre măreţele construcţii care dau astăzi adevărata valoare bogăţiilor pădurilor noastre. A rămas mult în urmă, ca o simplă amintire, vremea cînd codrii românești luau drumurile străinătăţii sub forma primitivă de buşteni sau, în cel mai bun caz, de cherestea. Astăzi prescurtarea „C.I.L.", devenită atît de familiară, înseamnă mobilă şi plăci aglomerate, înseamnă parchete şi binale, înseamnă în fapt valorificarea superioară a lemnului. Iată, bunăoară, la Turnu-Severin, un tînăr vlăstar al şesenalului care continuă să-şi desăvîrşească prezenţa şi în noul cincinal: Combinatul de industrializare a lemnului. Pînă acum, trei din unităţile sale produc din plin: fabrica de placaje (18 000 m.c.), cea de mobilă (15 000 garnituri) şi de furnire estetice (4 000 000 mp). Cea de a patra — de plăci fibrolemnoase — va adăuga lemnu-

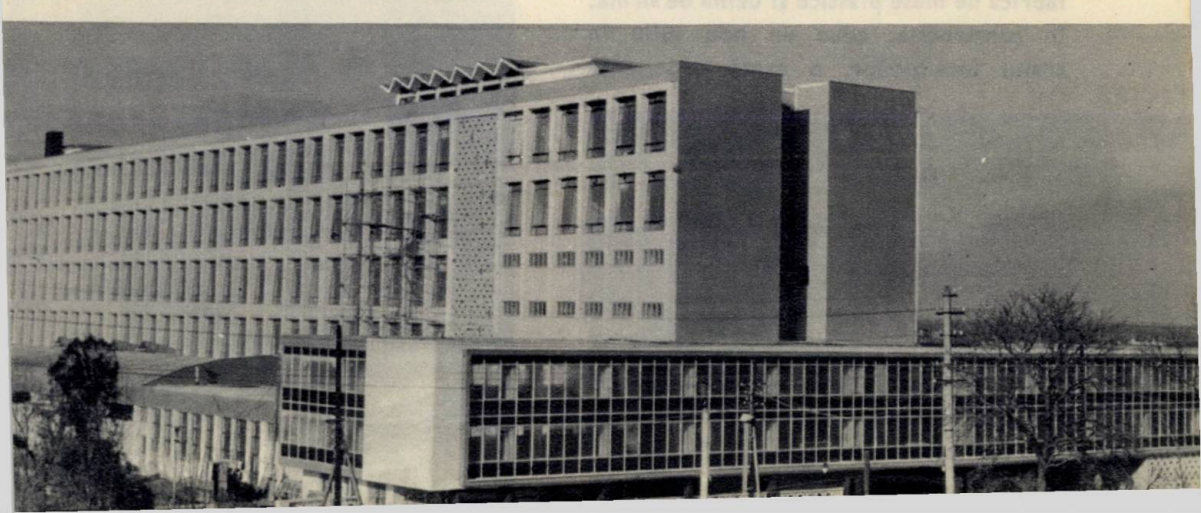

Această elegantă clădire reprezintă o nouă unitate a industriei noastre uşoare: moderna fabrică de confecţii construită la Focşani

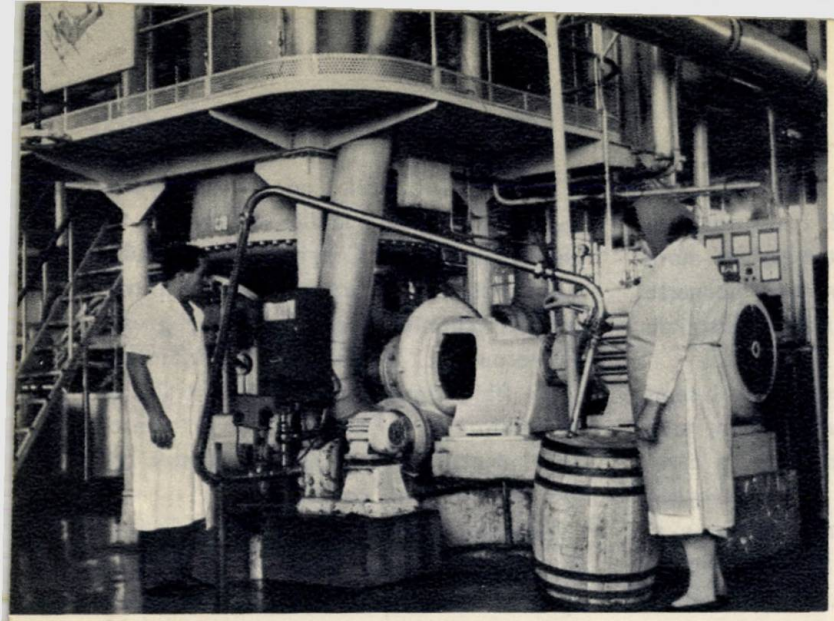

Pentru cămările toamnei și iernii, printre alte unități ale industriei alimentare construite în ultimii ani, se numără și fabrica de conserve din Constanța

lui noi valori. Am exemplificat cu Turnu-Severin. Dar tot atît de bine am fi putut alege Piteștii sau Sighetul Marmației, Tîrgu Jiu sau Blaj, atîtea alte combinate de unde inscripția „C.I.L." poartă în întreaga țară și peste hotare reputația produselor noastre din lemn.

Am citat puține, foarte puține, din cele 502 întreprinderi și secții nou create în ultimii șase ani pe teritoriul țării. Dar nu există nici o regiune a patriei noastre în care industrializarea să nu fi pătruns cu putere. Iar o dată cu industria a pătruns, ca o urmare firească, civilizația și cultura. Ce înseamnă industrializarea o demonstrează, bunăoară, Piteștiul, fostul tîrg adormit, transformat astăzi într-un centru urban demn de perioada ce o străbatem, o mărturisește Buzăul, unde fabrica de mase plastice și uzina de sîrmă, în construcție, aduc un nou suflu în traiul localnicilor, o arată experiența atîtor și atîtor alte orașe mai mari sau mai mici ale țării.

Și mersul triumfal al industrializării continuă. În 1970 întreaga producție industrială a României anului 1938 se va realiza în numai 24 zile. O comparație ce exprimă lămurit drumul ascendent al economiei noastre naționale.

În această imaginară vizită prin țară în miez de iarnă nu ne va fi dat însă să vedem la lucru, împînzind ogoarele, cele peste 81 000 tractoare, peste 38 000 combine și alte mașini agricole care, conduse de mîini harnice, au contribuit la obținerea, de la an la an a unor recolte sporite. Acum, în miezul

În orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej s-a construit și dat în folosință unul din cele mai mari, mai moderne și mai bine utilate spitale din țară.

Dieselizarea transporturilor pe calea ferată, devine, cu fiecare an ce trece, o realitate tot mai evidentă. Iată un grup de locomotive Diesel electrice purtînd marca „Electroputere"— Craiova, gata de drum la Depoul C.F.R. Bucureşti-Triaj

iernii, grînele stau în hambare, maşinile agricole în adăposturi şi remize.

Dar semnele luptei pentru necontenitul progres al agriculturii noastre sînt şi acum, în lunile geroase, vizibile pretutindeni pe întinsul patriei. Tineri şi bătrîni, aplecaţi asupra manualelor de specialitate, ascultînd cu atenţie explicaţiile profesorilor, circa un milion de ţărani participă la cursurile învăţămîntului agrozootehnic de masă, însuşindu-şi învăţăminte preţioase pentru munca lor viitoare. În fabricile şi uzinele ţării se desfăşoară de pe acum, din plin, o activitate rodnică pentru sporirea bazei materiale a agriculturii socialiste. Tractoare şi combine, semănători şi utilaje pentru hidroamelioraţii, îngrăşăminte şi insecticide, în cantităţi masive, sporite faţă de anii anteriori, sînt pregătite pentru realizarea sarcinii pe care partidul a pus-o înaintea celor ce smulg ogoarelor pîinea: în perioada 1966—1970 producţia agricolă să sporească cu circa 20 la sută faţă de anii 1961—1965.

Încă 3500 de localităţi rurale se vor bucura de binefăcătoarea energie adusă prin fire în case şi pe uliţe. Iar cincinalul, preluînd ştafeta, va aprinde lumini şi în acele sate unde ele încă n-au pătruns. Prilej de bucurie este şi priveliştea locuinţelor noi, gospodăreşti, înjghebate prin tot locul — aproape jumătate de milion ridicate numai în cinci ani în satele ţării.

Pretutindeni, ne va fi dat să vedem cum semnele civilizaţiei au pătruns transformînd locuri, schimbînd mentalităţi, îmbunătăţind traiul. Cele peste 300 000 de apartamente construite în anii şesenalului în oraşele noastre nu înseamnă numai locuinţe confortabile pentru circa un milion de oameni. Ele au adus o notă în plus de frumuseţe peisajului urban, au impus, prin prezenţa lor, un aspect nou al urbanisticii: noi străzi şi alei, parcuri şi grădini, magazine moderne, cinematografe. Toate acestea

și multe altele, care pot fi concentrate, prin intermediul cifrelor, în procentul de 65 la sută cu care a sporit venitul național în 1965 față de 1959. 65 la sută care înseamnă și cei aproape patru milioane de elevi, practic toți copiii țării, care învață gratuit în școli (în tot mai numeroase școli noi care împînzesc orașele și satele), care înseamnă și cele peste 14 000 noi paturi în spitale, și mărfurile multe și variate, care se desfac în magazine, și cele 60 000 de burse acordate studenților din facultăți și atîtea și atîtea alte lucruri care indică ceea ce se numește pe scurt continua creștere a nivelului de trai al populației.

Preluînd din mers ștafeta, cincinalul va purta spre noi înălțimi progresul și bunăstarea oamenilor care trăiesc și muncesc în Republica Socialistă România. Cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român a stabilit liniile directoare ale viitorului apropiat. A stabilit că venitul național va spori în medie cu șapte la sută anual și așa va fi. A stabilit că salariul real va crește cu 20—25 la sută față de anul 1965 și așa se va întîmpla. Încă 300 000 de apartamente, alt milion de locatari se vor muta în case noi. Încă 7000 de paturi în spitale, încă zeci de mii de oameni care își vor putea îngriji sănătatea în condiții optime. Încă 15 000 locuri în căminele și cantinele studențești. Și acest „încă" ar putea continua la nesfîrșit, vorbind despre drumul mereu ascendent pe care-l înregistrează nivelul de trai al cetățenilor patriei noastre, cărora Constituția Republicii Socialiste România le-a consfințit drepturi și libertăți demne de oameni liberi și stăpîni pe soarta lor.

În momentul în care cincinalul preia ștafeta timpului, oamenii îl primesc pretutindeni în patria noastră cu veselie și cîntec, cu planuri optimiste de viitor. Căci astăzi, ziua de mîine nu mai înseamnă doar speranță, ci certitudine care se bazează pe realizările de pînă acum dobîndite de poporul nostru condus de partid.

PAUL MARIAN
TUDOR GHEORGHIU

Unul din multele complexe comerciale ridicate în ultimii ani în orașele noastre. Imaginea noastră a fost luată la Piatra Neamț.

Reportaj de
PAUL ANGHEL

O NOAPTE CU MINERII LA LEȘUL URSULUI

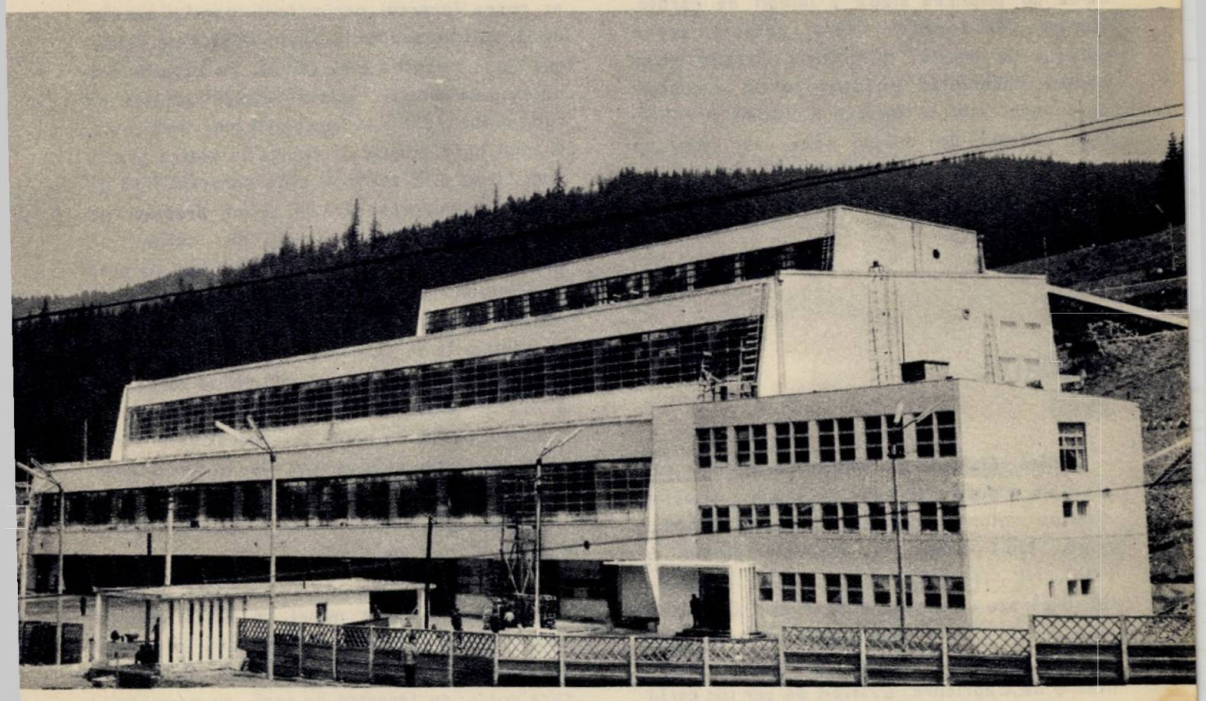

Complexul minier Leșul Ursului. Vedere exterioară a stației de flotație

Ne-am obișnuit cu construcția la zi, cu schelele care ridică îndrăznețe creste peste cîmpii, dealuri și munți, silind ochiul să confunde relieful ingenuu al naturii cu relieful mai zvelt și mai armonic al muncii umane. O adevărată competiție între aceste două feluri de creste dă dinamism și culoare aparte peisajului comtemporan românesc, modificîndu-l din temelie și făcîndu-l să strălucească, după tiparul și zmalțurile din stemă.

Dar există și o altfel de construcție, desfășurată în adînc, sub cîmpii, sub dealuri și în munți, acolo unde lumina nu răzbește, unde umbra compactă, stratificată în pereți de rocă, se desface numai sub șocul exploziei sau se retrage în fîlfîiri de aripi, gonită de lampa minerilor. Și aici, în adînc, se construiește, iar despre această construcție originală și temerară vom vorbi aci. Kilometrii de galerii dispuse în șosele, gările ca de metrou sau stațiile pentru materiale, depozitele și atelierele, halele suprapuse pe multe nivele, din care se scoate cărbunele sau minereul, fac, toate laolaltă, un singur edificiu, cu denumirea generică de mină. Într-un asemenea edificiu, am poposit și noi.

Sîntem în munții de la nord, pe Bistrița, lîngă celebrele Toance, într-un ceas al nopții care îmbracă, văzduh și piatră, în același

zăbranic opac. Munte, aer, apă, vegetație sînt toate una, înghețate în culoarea de antracit a nopții de iunie, densă și mută ca un perete.

Trebuie să săpăm o galerie în chiar acest perete de rocă al nopții, o săpăm cu pasul, scobind trepte în întuneric, luminîndu-ne calea cu pîlpîirea slabă a lămpii de carbid. Urcăm. Cît e ora?... Ne-ar putea-o spune cocoșul de munte, trîmbițînd metalic peste păduri, incendiind noaptea cu un curcubeu de sunete rare, cu reflexe în cobalt și rubin. Dar cocoșul de munte tace, iar noaptea rămîne compactă, fără nici o fisură.

ORA ZERO,— SPRE ORIZONTUL ZERO

Urcăm. Oamenii au intrat de mult în șut, muntele e pustiu. În vale, pe muchea malului, doarme colonia. Muntele e posac, sumbru, masiv. Nu-l vedem. Ne lasă să-l pipăim cu pasul. Ne strecurăm pe o cărare, pe șoldul lui, o cărare care duce pînă în cer. Deasupra, prin culoarul spart în tavanul pădurii, Calea Lactee. Cineva, desfăcîndu-și lampa și ciocnind-o de Capricorn, a risipit pe cer tot carbidul, iar acum această pulbere pîlpîie fosforescent, risipită pe o distanță de miliarde de ani lumină.

S-a terminat apa din lampă, drumul e lung și pieptiș, una dintre cele două lumini pe care le purtăm s-a stins. A mai rămas una și... Calea Lactee. Dau să iau foc de-a dreptul din ea, dar călăuzul, maistrul miner Petre Bizuhanici, îmi indică pe aproape o sursă mai sigură. Susură în întuneric un izvor. Curge chiar din peretele nopții. Îi oprim în palmă spirala fluidă, iute ca o viperă, umplem lampa, scăpărăm, pornim la deal cu încă o lumină. Sînt acum iarăși trei lumini, cele două lămpi și bruma de foc de pe cer.

Insistăm asupra acestui drum, pentru a lua o coordonată a locului. Jos, lîngă albia Bistriței, oamenii dorm. Sus, în interiorul muntelui, oamenii lucrează, iar între aceste două grupe de oameni — liniștea și noaptea. Este specificul acestui șantier!... Nici un zgomot — zgomotele se produc în adînc; nici o mișcare exterioară — mișcarea e acolo, în inima muntelui; nici o încordare vizibilă — ea se petrece în subteran, pe o suprafață care ar putea încercui perimetrul marelui șantier de la Ișalnița sau de la Turnu-Măgurele. Pădurea tace, noaptea e de stîncă. Pe zăpadă, sub un cer de cleștar, efectul acestui șantier de sub munte trebuie să fie cu atît mai neobișnuit. Cerbul bate liniștit cu copita în piatra seacă, apoi tresare. E surprins cînd constată însă că bătăile se reverberează în adînc, preluate de perforatoare. Ursul, trezit din culcuș, se oprește buimăcit în față cu cîteva zeci de guri de vizuină, cu arcade de beton. Pe unde să intre?... Leșul Ursului e un punct sălbatec, un teritoriu de o rară măreție din Carpații noștri, și n-am fi deloc mirați aflînd că pe aici a bubuit pușca lui Mihail Sadoveanu.

Auzim parcă un ecou. S-a pușcat? Ne apropiem de vreo cabană sau de vreun bivuac vînătoresc?

— Am ajuns, îmi spune maistrul Petre. Sîntem la orizontul zero.

E ora zero. Cîțiva pași și ajungem pe platforma exterioară a minei, o vastă estradă tăiată în muntele abrupt, scăldată în lumină de neon. Ne atrag atenția două clădiri: un turn conic, cu ferestre de seră, pe care șuruiește apa și un fel de cazemată de beton, în care duduiesc motoare. Un turn de răcire a apei, o stație de compresoare. Cele două elemente compun un plămîn. Este plămînul muntelui. Un uriaș plămîn de oțel prin care muntele respiră, inhalînd văzduhul ozonat al înălțimilor, condensîndu-l și trimițîndu-l prin artere, în galerii, pînă la uneltele dinamizate prin energia aerului. Aproape 100 de metri cubi de aer comprimat pe minut (iar, în curînd, încă 300), întreține respirația subterană a muntelui, în care lucrează sute de oameni. O gîtuire și muntele s-ar sufoca. Dar maistrul mecanic Dumitru Lupuleasa veghează permanent, zi și noapte, acest aparat respirator, iar tînărul mecanic compresionist, pe care îl găsim citind „Aventurile contelui de Monte Cristo", stă, de fapt, cu urechea ațintită la

cea mai fină vibraţie a maşinilor. Îl ţine treaz nu „aventura", ci această aventură a văzduhului dirijat prin conducte şi silit să străbată kilometri de galerii...

— V-aţi luat de mîncare?

— De ce?

— Avem de mers. Sîntem abia la orizontul zero!

ORA 0,45 — CLIPE DE PLOAIE SUBTERANĂ

Intrăm în subteran, pe sub sprînceana de beton a muntelui, care ne ţinteşte cu un ochi enigmatic de urs. Străbatem un tunel spaţios, din care se despart două bulevarde, unul care duce la gara pentru minereu, altul spre gara pentru personal a aceleiaşi mine.

La puţul central de extracţie, un tunel vertical, care va străbate întregul masiv, din creştet pînă în tălpi, se lucrează din plin, pe mai multe etaje. În schimbul de noapte, echipa lui Dumitru Mandric, din brigada lui Gligor Giurgi. Vrem să stăm de vorbă, aş vrea să fumăm dar înăuntru plouă... Plouă ca primăvara, iar noi, care am sosit adineauri de sub Calea Lactee, ne trezim dintr-o dată sub un cer bizar ce ne stropeşte cu picuri grei. Oamenii sînt îmbrăcaţi în mantăi cauciucate şi poartă glugi pe cap. Armează. Par nişte pădurari care se luptă să ridice în picioare un codru răsturnat.

Avem răgaz pentru puţine vorbe. Aflu că brigada lui Gligor Giurgi, cu cele trei schimburi ale ei, conduse de Dumitru Mandric, Victor Pătruţu şi Isaia Maxim, a realizat într-o lună 62 m liniari, depăşind cu mult recordul republican, deţinut de Dionise Barca, de la mina Dîlga Petroşeni. Aceeaşi brigadă a realizat economii, prin reducerea preţului de cost, în valoare de 224 000 de lei.

Îmi notez cifrele, de care oamenii sînt mîndri, în carnetul stropit de ploaie, apoi le caut feţele iluminate de pîlpîirile lămpii. Sînt cu toţii tineri, mineri numai de cîţiva ani. Pentru timpul record în care au învăţat meseria, pentru rezultatele dobîndite pe care le-au realizat, pentru curajul şi tenacitatea cu care înfruntă muntele, merită toată lauda noastră.

Dumitru Mandric, şeful schimbului, e un tînăr energic, bun şi iscusit miner. A învăţat meseria în Apuseni şi s-a întors apoi acasă, în Moldova, la Leşul Ursului. Un frate, Constantin, e tot miner, lucrează la un orizont mai sus.

— O să găsiţi în munte, îmi spune tînărul, cîteva perechi de fraţi. S-au tras unul pe altul şi s-au făcut mineri. Unii au învăţat meseria în Apuseni, alţii în Valea Jiului, alţii la Comăneşti sau la Iacobeni...

Ploaia continuă, iar locul nu era potrivit de taifas. Şeful schimbului s-a scuzat, zîmbind, de aceste capricii „atmosferice".

— Ce să faci, aşa-i pe şantier...

Aşa e uneori şi afară, pe marile şantiere, la zi. Şi acolo constructorii găsesc firească dezlănţuirea elementelor naturii, înfruntînd-o curajos.

— Aici e bine, îmi explică şeful schimbului. Evacuăm apa, dibuim punctele de infiltraţie şi apoi lucrăm liniştit. Muntele stă cuminte. La Aluniş însă s-a lucrat ceva mai greu...

2,05 — ORĂ RETROSPECTIVĂ

Aluniş e muntele de peste vale, faţă în faţă cu muntele în care ne aflăm.

Alunişurile, zmeurişurile, poienele cu mure şi fragi sînt locurile des cercetate de urşii din aceşti munţi, stăpînii adevăraţi ai desişurilor şi coastelor împădurite. Recent, pădurarii din Borca au scos dintr-o vizuină patru pui. I-au trimis la Bucureşti, la grădina zoologică, ca ilustraţie veselă la o poveste din Munţii Neamţului.

Alunişul, la care ne referim, este totuşi altceva. Pornim de la urşi pentru a aminti specificul locului şi mai ales pentru a evoca lupta minerilor din acest munte,

strînși între rocile perfide, ca între niște labe de urs.

Pentru ca minereul să ajungă la Ostra, unde se află, în rodaj, stația de preparare, trebuia ca muntele Aluniș să fie perforat printr-un tunel de mari dimensiuni, cel mai lung și cel mai dificil tunel din țară. Cea mai mare parte, 3 300 m dintre cei 6 100, cît ține tunelul, cu o suprafață de 12 mp deschidere de săpare, cea mai mare și cea mai dificilă parte din această lucrare, a fost executată de minerii de la Leșul Ursului, care au înscris, prin ea, o veritabilă pagină de eroism.

Ni s-a evocat această muncă, în birourile minei, de pe malul Bistriței, în fața hărților desfășurate în lungime, înfățișînd tunelul în secțiune și în plan. Hîrtia nu putea însă traduce clipele și episoadele palpitante și e normal ca și pagina noastră să nu le poată sugera.

— Am lucrat în pantă, îmi spune șeful de brigadă Ioan Bujor, iar apele de infiltrație curgeau la vale, peste noi. Înaintam zi și noapte, cu apele după noi, tune-le naiba de ape...

— Dificultățile cele mai mari ni le dădea, totuși, roca, ne explică ing. Ion Mihăilă, șeful șantierului minei. În Aluniș sînt roci slabe, șisturi grafitoase, care se sparg și se sfărîmă repede, înlesnind presiunile mari...

— Te prindea muntele în labe, tovarășe, precizează plastic maistrul Petre Bizuhanici, și nu te mai slăbea... În unele zile profilul galeriei se îngusta cît abia să poți trage afară vagonetul...

— Înaintam și armam, preia ștafeta povestirii un alt miner. Ne consolidam spatele pas cu pas, cu grijă, să nu ne înhațe din urmă muntele... Atunci s-a întîmplat nenorocirea cu Grigore Slăvoacă...

E un episod asupra căruia se adună toți cu emoție, o emoție în care vibrează toată înverșunarea lor de luptători cu stînca. Muntele i-a prins piciorul unui miner, unul dintre cei mai buni, unul dintre cei mai viteji, tînărul Grigore Slăvoacă, un fecior de la Capul Codrului, din părțile Dornei. Mi se arată fotografia...

O față senină, bălană, de erou sadovenian. Pare să aibă ochi albaștri sau verzi. Pare foarte tînăr. S-a purtat ca un brav și n-a cedat muntelui decît un... picior. Nu putem însă consemna victoria de la Aluniș, minerii de la Leșul Ursului n-ar concepe aceasta, fără să așezăm la locul cuvenit chipul tînărului de la Capul Codrului, care a ștampilat această filă de bravură cu sînge din sîngele lui.

— Am stat cu rîndul la spital, îmi povestește

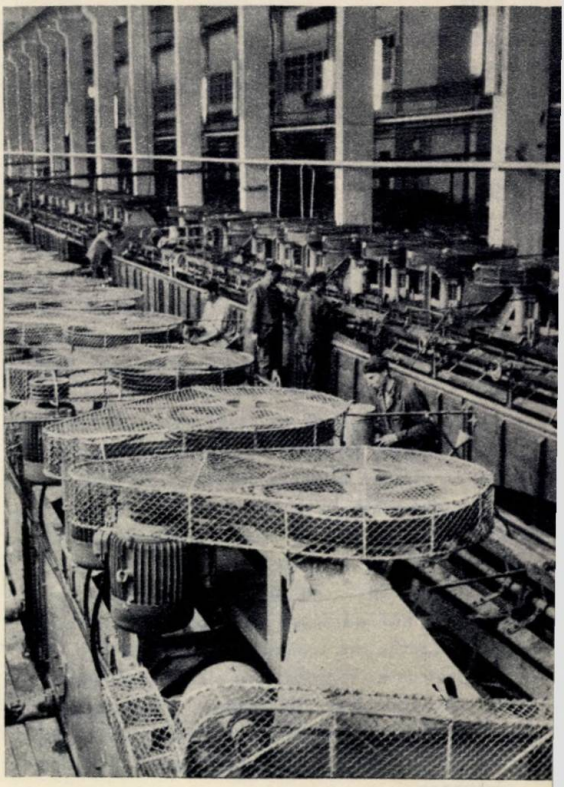

Două din halele complexului

Bujor, și i-am dat sînge. Ortacii încălzeau flacoanele la subsuoară și îl îmbărbătau... Acum ne scrie, se interesează de noi, e sănătos și vrea să ne vadă...

Străpungerea s-a produs cu patru luni și jumătate înainte de termen. Au fost zile și nopți de front. Astăvară, în august, se auzeau bătăile de dincolo, dinspre Ostra, iar cei doi

brigadieri care conduceau atacul, Nistor Flutur și Mihai Crișan, erau cu sufletul la gură, încordați de emoția ultimei pușcări. Explozia care a dărîmat ultimii metri de rocă, a încununat munca a cîteva sute de zile și de nopți. Cele două brigăzi și-au strîns mîinile și s-au îmbrățișat. Au explodat, pașnic, dopurile butoaielor de bere. Spuma albă și amară a potolit setea acestor bravi eroi din subteran,

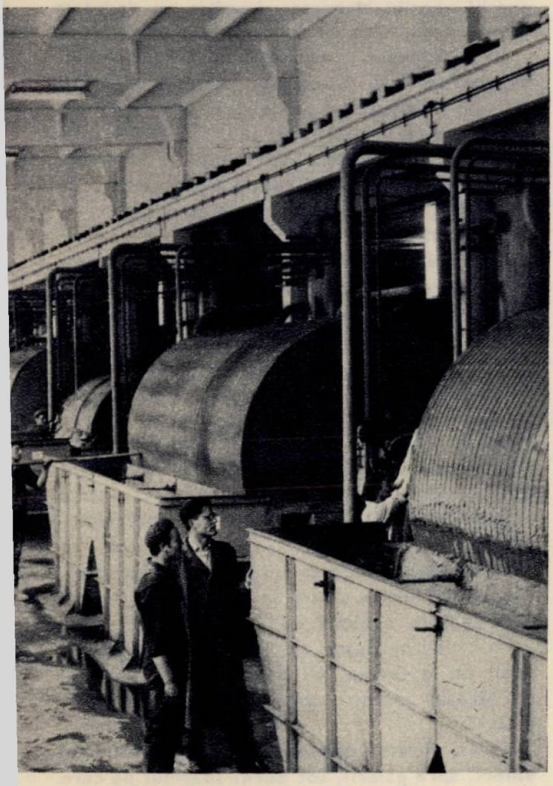

nier Leșul Ursului

care au ciocnit cîte un pahar în cinstea clipei unice pe care o trăiau.

Muntele Aluniș a fost învins. Labele ursului de stîncă au fost definitiv imobilizate. Atacul urma acum să se desfășoare, cu și mai mare energie, dincolo, în chiar Leșul Ursului.

Ieșim din amintire... pe muntel

3,15 — ORA MUNTELUI

E tot întuneric. Mai avem de urcat. Am fi putut să apucăm de-a dreptul prin subteran, cățărîndu-ne pe suitori, dar mina e un șantier, în numeroase locuri se pușcă, e preferabil să urcăm pe coastă, în exterior.

— Mai avem de urcat încă doi kilometri, mă preveni maistrul miner. Drum de coastă, drum de șantier...

Urcăm în cabina unui uriaș tractor pe șenile, care transportă, spre creștetul muntelui, două remorci cu ciment. Farurile destramă umbra, anticipînd incendiul zorilor. La manete, Costică Pădureanu, un tractorist de prin părțile Botoșanilor, obișnuit cu munca de noapte pe marile șantiere, un tînăr ferm și responsabil. Drumul e greu, remorcile din spate abia se zăresc. Cineva a blocat serpentina, lăsînd în mijlocul șoselei o remorcă defectă. Se decuplează tractorul, se trage înlături obstacolul, drumul continuă pe șoseaua îngustă, impunînd tractoristului performanțe de acrobație. E mai simplu să-ți urmezi urcușul pe jos.

Zorile au fost mai repezi. O lumină străvezie și ușoară, ca un eter, a dizolvat întunericul gros, deșteptînd reflexe de culoare, învăluite în miresme tari. Codrul cîntă besmetic pe toate glasurile. E un freamăt de aripi, o zbuciumare de crengi și pene, un hohotit și un tril, de ți se pare că muntele, deșteptat din somn, vrea să se zmulgă din țîțîni și să vîslească în întîmpinarea luminii. Mierle, cintezi, pitulici, sturzi și privighetori ciugulesc ultimele boabe de umbră, într-o frenezie a cîntecului care vestește dimineața.

— Mai avem de urcat, îmi spune maistrul miner. E abia 3 și 15. Unele chiar au pușcat. Oamenii s-au retras și așteaptă evacuarea gazelor, dar acum mănîncă.

Ni se propune o gustare pe munte, pe o grămadă de cherestea, sub veghea lămpii de carbid pe care încă n-am atins-o. Nu vedem muntele, în toată măreția lui, maistrul miner mi-l desenează pe carnet. O curbă groasă include Leșul Ursului. E un urs culcat, un urs răpus, un urs de milioane de tone de piatră,

LEȘUL URSULUI

în care se află... aramă. E un urs de aramă. Cîteva orizonturi, tăiate pînă la altitudinea de 1 100 m de la nivelul mării, secționează zăcămîntul în cîteva etaje, străbătute de bulevarde, șosele, galerii. Chiar sub noi se află capătul puțului principal de extracție, pe care l-am vizitat, dar la celălalt capăt, sub ploaie. Acolo lucra echipa lui Dumitru Mandric, aici, la cîțiva metri sub noi, lucrează o altă echipă, din aceeași brigadă celebră, a lui Gligor Giurgi. Coborîm spre ea.

Oamenii au armat, iar acum evacuează sterilul. Sînt conduși de Gheorghe Mocanu, tot un tînăr, venit de la Bîrlad, care a adunat pe lîngă sine alți tineri moldoveni. Nu le mai notăm performanțele, sînt parte din performanțele brigăzii.

— Mai avem opt metri și ieșim la zi, pe platforma superioară, îmi spune șeful de schimb. Acuș, acuș, o să se vadă din subteran răsăritul. Ați văzut răsăritul la noi?

— E un răsărit de aramă, intervine metaforic Petre Bizuhanici zis și Boicu. Merită să-l vedem. O să înțelegeți mai bine culoarea metalului din munte...

Urcăm la deal, spre pisc. Maistrul Petre Boicu are o fire de poet, ascultă cu reculegere mierla și îmi denunță hîrjoana sonoră a cucilor. O veveriță aruncă un curcubeu între două crengi, chiar pe aurul răsăritului.

Zările s-au lărgit, au devenit imense. Spre nord, Giumalăul sclipește înveșmîntat în zăpadă, Pietrosul și Sturzul stau încă în umbră, iar de departe Pietrele Doamnei ne trimit un reflex de agată. În răsărit, doi stîlpi de înaltă tensiune, înfipți la mare distanță spre Muntele Lung, fac să vibreze electric primele raze. Sînt roșii. Au culoarea aramei...

6,30 — ORA ARAMEI

— Mneața, băieți!... Ne-am oprit chiar la voi, să vedem primele tone de minereu zmulse în cursul nopții.

Băieții ne conduc în preabataj și ni le arată. Șef de schimb, Iosif Ungureanu, un utecist cu o echipă numai de tineri. Tuspatru, laolaltă adună cu chiu cu vai 70 de ani. Fac parte dintr-o altă brigadă vestită, cunoscuta brigadă a lui Vasile Plămadă. Băieți calificați de curînd dar buni băieți, o mîndrie a meșterului. Cel mai mic dintre ei, la modul propriu, numai 20 de ani! Vagonetarul Mihai Olaru îmi mărturisește stingherit că înainte a fost frizer. („Și acum fac meseria, în timpul liber, da-i mai frumos la mină!...")

Despre toți, despre toți acești tineri de la Leșul Ursului, ne vorbește cu pasiune minerul Emilian Miron, secretarul comitetului U.T.C. al minei. Secretarul are numai 24 de ani, a sosit chiar acum, cu jumătate de oră mai devreme, pregătit să intre în schimbul de zi. Lucrează în brigada lui Ștefan Afădăroaie, la rostogolul colector, galeria 1049, o altă lucrare de mare măiestrie minieră, încredințată acestui șef de brigadă care este un as.

— Cum sînt băieții?... Păi nu i-ați văzut în cursul nopții? Muncesc cu suflet, au îndrăgit mina; dacă stăm să socotim, ei au făcut-o.

Îmi vorbește amănunțit despre fiecare, despre cei mai tineri sau despre veterani.

— Să-i cunoașteți pe cei trei frați Lela sau pe cei doi frați Cotoară sau pe cei doi frați Mandric, niște băieți unul și unul... Ar trebui să vă povestesc numai cum s-a purtat de bine echipa lui Aurel Cotoară, cînd cu surparea de astă iarnă...

Dar a sosit chiar șeful de brigadă, tînărul miner Ștefan Afădăroaie, omul care a condus prompt, energic și curajos lucrările de stăvilire, oprind surparea în cîteva ore.

— Alunecase scara, iar Ion Cotoară l-a prins pe frate-său de subsuori și l-a tras sus, la gura suitorului. Muntele uruia, cădeau bolovani. Cei doi frați, împreună cu restul echipei, au ținut piept avalanșei, pînă am venit noi de jos, cu ajutoare proaspete. Într-o singură noapte, s-a terminat cu bine. Dimineața...

Dimineața inundă tot muntele. Și tot muntele e învăluit în șiruri de oameni, care urcă spre abataje și galerii, cu lămpile lor de carbid.

— Uite-i pe Bujor, pe Fluture, pe Plămadă, eroii de la tunel... Uite-l pe Ion P. Donciu, un lăcătuș mecanic prima! Uite-l pe Gligor Giurgi...

Mi-au devenit cunoscuți și dragi. Aduc pe umeri, spre galerii, tot aurul soarelui pe care îl depun o dată cu sudoarea, în adîncul muntelui, de unde, apoi, iese arama.

...Au ieșit, în această dimineață, o sută de vagonete de minereu.

...Au ieșit și au și luat drumul spre Ostra, prin tunelul Aluniș.

Bistrița fuge prin lumină spre marea de la Bicaz. O domină Ceahlăul.

Cobor salutînd Muntele, cu toți oamenii lui.

ECRANUL ROMÂNESC '66

Cadru din filmul „Răscoala"

O BOGATĂ ŞI INTERESANTĂ RECOLTĂ DE FILME ARTISTICE PRODUSE DE STUDIOUL „BUCUREŞTI"

Cadru din filmul „Calea Victoriei"

Cu cîteva luni în urmă, trecînd din goana maşinii pe şoseaua Bucureşti-Ploieşti, prin dreptul studiourilor cinematografice de la Buftea, călătorul simţea o stranie senzaţie de întoarcere în timp zărind în peisajul arhitectural cunoscut, siluete de turnuri înălţate falnic deasupra unui zid lung prevăzut cu metereze.

În ambianţa ansamblului impresionant al decorurilor construite de scenograful francez G. Vachèvitch şi de românul Marcel Bogos, pe o suprafaţă de 5 000 de m.p., însumînd ca obiective de filmare castelul fortificat al mareşalului d'Allenberg, palatul prinţesei Hèllène, închisoarea de unde va evada teribilul Jolicoeur, regizorul francez René Clair comanda cinematografic apărarea mercenarilor asediaţi de prinţul de Beaulieu, în zgomotele canonadei şi asaltului puşcaşilor. Subiectul coproducţiei româno-franceze „Serbările galante", al cărei scenariu îi aparţine de asemenea lui René Clair, se plasează în secolul al 18-

lea, într-o țară oarecare. El va aduce pe ecran aventurile comice ale bravului mercenar Jolicoeur (actorul Jean Pierre Cassel) și ale burlescului său însoțitor, soldatul Thomas (Philippe Avron), istoria unui asediu caracteristic filmului de mantie și spadă și povestea galantă de dragoste dintre contele Frederic și frumoasa prințesă Hèllène (Genevieve Casile). În rolurile principale, alături de interpreții amintiți, mai apar Gyorgy Kovacs (mareșalul d'Allenberg), Marie Dubois, Jean Richard, Fory Etterle, Florin Vasiliu, Dem. Rădulescu și Melania Cîrje.

Cadru din filmul „La porțile pămîntului"

Geo Saizescu se află din nou în studiourile de la Buftea în colaborare cu aceeași echipă de creație cu care a realizat „Surîsul". Respectiv în compania scenaristului D.R. Popescu, a operatorului George Cornea și a actorilor Sebastian Papaiani, Florina Luican, Dem. Rădulescu și George Constantin. Ei lucrează la filmul intitulat „La porțile pămîntului" în care se urmăresc destinele unor tineri geologi plecați într-o călătorie de prospecție în Munții Apuseni.

În celelalte roluri principale ale filmului, îi vom revedea pe Marga Barbu, Ilinca Tomoroveanu, Mitzura Arghezi, Gh. Popovici-Poenaru,

În timpul turnării filmului „Serbările galante"

Cadru din filmul „La porțile pământului„

Imagine din filmul „Calea Victoriei"

Ion Stoian și Doina Ionescu.

Regizorul Virgil Calotescu de la studioul „Alex. Sahia" abordează alături de colegii săi de la Buftea filmul *„Camera albă"*, un film cu subiect de actualitate, pe care-l realizează după scenariul lui Ion Băieșu. Pe ecranul mesei de montaj se vede un salon obișnuit de spital. Doi oameni, doctorul Șerban (Silviu Stănculescu) și montorul Simendrea, rănit grav în timp ce-și salva unul din tovarășii de muncă, victimă a unui accident tragic, se luptă, fiecare de pe poziții proprii, împotriva morții.

Tot în actualitate se plasează și noul film „Goana după muzică". Evident, filmul va fi o comedie muzicală și coregrafică după un scenariu de Aurel Baranga. Eroii săi principali vor fi trei studenți de conservator și o balerină. „Goana după muzică" va lansa și două noi șlagăre de muzică ușoară compuse de George Grigoriu, care este realizatorul partiturii muzicale a filmului. Dintre ceilalți realizatori ai filmului mai amintim pe Iulius Drukmann, semnatarul imaginii și Oleg Danovski, creatorul coregrafiei.

Scriitorul Eugen Barbu debutează în cinematografie ca scenarist al propriului său roman, *„Șoseaua Nordului"*, după care regizorul Iulian Mihu realizează filmul în două serii „Procesul alb".

Construit pe alternanțe rapide și planuri paralele în spațiu și timp,

„Procesul alb" se apropie, prin construcţia sa dramatică şi prin stilul caracteristic, de ceea ce se cheamă un cineroman. Operatorul şef Aurel Samson este autorul imaginei filmului.

Spectatorilor noştri le va fi prezentată în versiune cinematografică *„Răscoala"* de Liviu Rebreanu care, în regia lui Mircea Mureşan şi ecranizarea scriitorului Petre Sălcudeanu, va evoca impresionantele răscoale ţărăneşti din anul 1907. Personajele filmului, situate la cele două extremităţi sociale, reprezentînd lumea asupriţilor şi cea a exploatatorilor, se conturează de la început cu claritate şi se individualizează diferenţiat de-a lungul acţiunii care se caracterizează printr-o epică sobră, riguroasă şi realistă.

Tot în contextul tematic al ecranizărilor se plasează şi noul film al regizorului Marius Teodorescu, *„Calea Victoriei"*, realizat după romanul lui Cezar Petrescu.

Cadru din filmul „Şah la rege"

„Calea Victoriei" va aduce pe ecran contrastele social-economice caracteristice Capitalei de la începutul veacului. Pe acest fundal pitoresc evoluează destinele familiei magistratului Constantin Lipan, personajul reprezentînd profilul moral şi frămîntările intelectualului cinstit şi generos care, inadaptabil la condiţiile de existenţă din societatea capitalistă, îşi caută un drum propriu în viaţă încercînd să depăşească faza protestului steril şi a pasivităţii resemnate. Vorbind despre modalităţile de transpunere cinematografică a romanului, regizorul Marius Teodorescu menţiona că din contextul lucrării originale a păstrat doar personajele principale. Celelalte personaje, de importanţă secundară, au fost omise în film din necesitatea unei sintetizări dramaturgice.

Regizorul Haralambie Boroş realizează cu „Şah la rege" un interesant film poliţist. Filmul prezintă acţiunea organelor de miliţie, pentru demascarea şi prinderea unei bande de falsificatori, acţiune în care, la început, infractorii au toate iniţiativele, „jucînd cu piesele albe".

Irina Petrescu a apărut din nou pe platouri

realizînd principalul rol feminin în filmul regizorului Lucian Pintilie, *„Duminică la ora 6"*, care marchează debutul în scenariul de film al ziaristului Ion Mihăileanu. Este un film psihologic, de atmosferă, care va aduce pe ecran o romantică poveste de dragoste şi sacrificiu tineresc, în care evoluează doi adolescenţi surprinşi în vîltoarea evenimentelor din anii războiului şi ai mişcării antifasciste, pe poziţiile participării active şi entuziaste în rîndurile luptătorilor comunişti.

„Haiducii" este cel deal doilea scenariu cinematografic al scriitorului Eugen Barbu, care în regia lui Dinu Cocea va oferi spectatorilor noştri un film spectaculos, cu elemente dramatice şi momente caracteristice genului de aventuri, îmbinînd istoria veche cu legenda, pitorescul vremurilor şi întîmplărilor de altădată cu dinamica modernă a producţiilor de mantie şi spadă, într-o interesantă şi atractivă poveste cu haiduci temerari, boieri trădători şi frumoase hangiţe de odinioară. Filmările se desfăşoară la Sinaia, Slănic Prahova, Palatul Brîncovenesc de la Mogoşoaia şi pe platourile de la Buftea.

Mircea Săucan realizează după scenariul scris de Horia Lovinescu şi Ionel Hristea un film intitulat *„Meandre"* în care se preocupă de abordarea psihologică deschisă a caracterelor eroilor săi. „Meandre" va fi un film cu personaje puţine însă intens repartizate pe partituri dramatice, în rolurile cărora vor apare actorii Mihai Pălădescu, Margareta Pogonat, Dan Nuţu şi Ana Szeles.

Scurt timp după terminarea recentului „Dincolo de barieră", Francisc Munteanu a intrat în filmare cu *„Tunelul"*, coproducţie româno-sovietică, a cărei acţiune se petrece în Transilvania, în timpul războiului, fiind narată de realizator într-o serie de momente dramatice de factură cinematografică modernă.

Aurel Mihale a predat de curînd regizorului Silviu Dimitrovici scenariul *„Trenul va opri de nouă ori"*, cu care îşi va consemna debutul în cinematografie.

Gheorghe Nagy reintră pe platouri cu un film de actualitate, cu titlul provizoriu de *„Vremea zăpezilor"*, a cărui acţiune se petrece într-o cooperativă agricolă.

Producţia studioului „Bucureşti" se caracterizează, după cum se vede din filmele prezentate în rîndurile de faţă, printr-un repertoriu tematic amplu şi divers, capabil să suscite atenţia celor mai diferite gusturi şi preocupări ale spectatorilor noştri. Realizatorii se străduiesc să ne ofere lucrări valoroase tratate la nivel artistic corespunzător exigenţelor, astfel încît anul cinematografic 1966 să aducă pe ecrane o bogată şi interesantă recoltă de premiere româneşti.

ION MIHU

TAINA „LACRIMILOR DE AUR"

Dacă nu ați auzit vreodată — sau poate nici nu vă vine să credeți — de existența stîncilor care plîng, să știți că există și așa ceva. Fenomenul — căderea „lacrimilor de aur" — se petrece în munții din Tadjikistan. Și acest lucru, pare ciudat, nu se întîmplă în zilele cu ploi abundente! Dimpotrivă. „Plînsul" are loc atunci cînd mercurul urcă la 40 de grade și, deci căldura toridă devine aproape insuportabilă. Atunci și numai atunci, din stîncile albăstrii ale acestor munți expuse în permanență soarelui, „curge" un lichid pe care autohtonii îl denumesc „lacrima de aur" datorită proprietăților sale curative miraculoase. „Lacrimile" giganticelor pietre se transformă într-o substanță sticloasă de culoare neagră din care emană un miros asemănător cu cel al acelor de pin.

De-a lungul anilor, această substanță era cunoscută sub numele de „mumulio". Însuși savantul Avicena, din evul mediu, în al său tratat de medicină, a lăsat o notă specială despre administrarea acestei substanțe. Renumitul savant preciza că „mumulio" are proprietăți curative deosebite în diferite boli cum ar fi angina, migrena, tumorile benigne, maladiile nervoase, contribuind, de asemenea, la vindecarea rapidă a fracturilor și maladiilor articulare.

Secole de-a rîndul, proprietățile miraculoase ale acestui balsam au dat naștere la nenumărate legende. O veche legendă susține că această substanță se scurge fără încetare dintr-un zăcămînt natural aflat în lanțul munților Zerofșan. Prin infiltrare, „lacrimile" ajung pînă la mari distanțe, întărindu-se de îndată ce ies la suprafață. Alte și alte legende circulau, fără a se putea însă descoperi taina „lacrimilor de aur".

Dar într-o zi, pornind de la această legendă, savanți tadjici au organizat o expediție în munții din Tadjikistan pentru descoperirea misterioasei taine. Conduși de un bătrîn tadjic, expediția a ajuns în dreptul unei stînci imense aflată la o altitudine de 2 000 m, care ascundea perfect grota Tenghi-Harsang, de existența căreia se știa de multă vreme. Pentru a ajunge la ea, însă, trebuiau escaladați niște pereți atît de abrupți, încît nici un alpinist nu se încumeta să facă acest lucru. Pînă la urmă, alpinistul Zarifzade, membru al expediției, s-a decis să încerce escaladarea pereților. După eforturi deosebite, nu lipsite de primejdii, el a reușit să ajungă pînă la intrarea în grotă. După ce a intrat în grotă, și-a dat seama că, spre marea lui mirare, descoperise „izvorul" miraculoaselor „lacrimi": de pe pereții numeroaselor galerii ce străbăteau peștera, se scurgeau „lacrimile de aur"!

Luă o serie de probe pe care le supuse la o serie de analize minuțioase Astfel s-a descoperit că elementul activ al acestor „lacrimi" nu este altceva decît o substanță organică, acidul benzo-aminoacetic. Au urmat alte și alte analize după care oamenii de știință sovietici au reușit să efectueze, pe cale chimică, sinteza acestei substanțe obținînd un produs identic cu cel natural. S-a constatat, totodată, că acest produs este un mediu foarte prielnic de dezvoltare pentru anumite criptogame care au proprietatea de a distruge microorganismele.

În acest fel se explică proprietățile terapeutice miraculoase ale „lacrimilor de aur", a căror taină a fost, în sfîrșit, dezlegată.

RENAŞTEREA ORAŞULUI ANTIC SIAN

Avînd o vechime de circa 3 500 de ani, oraşul Sian, capitala provinciei Şensi, din nord-vestul R.P. Chineze, s-a dezvoltat ca un important centru urban, cu o industrie şi o cultură în continuu avînt. Situat într-o regiune deosebit de fertilă, producătoare de grîne şi bumbac, Sian a fost de-a lungul veacurilor reşedinţa a nu mai puţin de 11 dinastii.

Rămas într-o stare de stagnare şi paragină în timpul dominaţiei gomindaniste, după eliberare Sian a devenit un oraş industrial înfloritor. Aici au luat naştere numeroase instituţii, fabrici textile, uzine constructoare de maşini, de utilaje electrice, de instrumente de precizie şi multe altele. Acum, o linie ferată şi un trafic aerian regulat leagă Sianul de restul ţării.

O mare atracţie a Sianului o constituie numeroasele locuri istorice şi relicve din vechea Chină. Cunoscut pe vremuri sub numele de „Pacea Eternă", Sianul a fost timp de multe secole un centru al comerţului cu ţările străine.

Săpăturile făcute recent, în cadrul vastului program de reconstrucţie, au scos la iveală numeroase valori arheologice. Au fost descoperite vase colorate din timpurile preistorice, bronzuri datînd din secolele XVI-XI înaintea erei noastre şi alte multe vestigii ale antichităţii, mărturii ale înaltului grad de civilizaţie care a existat în vechiul Sian.

Tineri din portul pescăresc Tsapo, provincia Kwantung — R.P. Chineză pregătind plasa din nylon pentru sezonul de pescuit. Provincia Kwantung — situată în partea de sud a R.P. Chineze — ocupă un loc important în producţia de peşte şi în industria de prelucrare a peştelui.

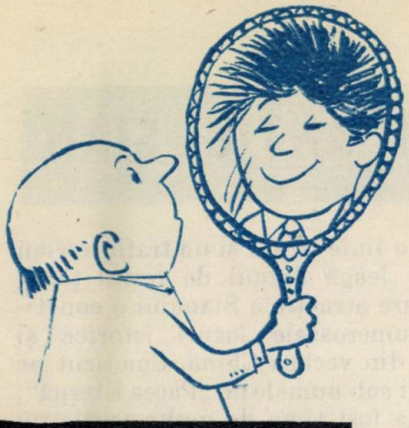

PĂR ARTIFICIAL

Fără îndoială, problema părului are doar o importanţă estetică. Acest fapt nu este însă de natură să-i reducă însemnătatea. Astfel se şi explică încercările care se fac de către medici nu numai pentru a găsi metodele cele mai potrivite pentru vindecarea unor boli ale părului care provoacă căderea sa, ci şi pentru înlocuirea acestuia cu ajutorul grefelor durabile. În legătură cu această ultimă problemă s-au făcut — în ultima vreme — numeroase experimente pentru găsirea unei fibre care să se poată menţine timp îndelungat în piele, experimente care au fost — în principiu — încununate de succes.

În esenţă, metoda folosită pentru grefarea firelor de păr este următoarea: cu ajutorul unui ac, sub piele se aşează, în rînduri paralele, un fir dintr-o monofibră extrem de stabilă şi de rezistentă. Pe acest fir se „plantează", cu ajutorul unei bucle, fibra din acelaşi material, cele două capete ale fibrei fiind trase la suprafaţa pielii. Astfel, pe un centimetru pătrat de piele se pot grefa nouă suviţe de păr.

Pentru ca fibrele să se menţină îndelung, se recurge la „cimentarea" lor cu o suspensie de oxid de titan. Această substanţă contribuie la creşterea accentuată a ţesutului conjunctiv, care „leagă" definitiv fibra artificială de piele.

Pentru ca părul grefat să fie mai des, pe ramificaţiile exterioare ale firului de fixare se lipesc şuviţe de fibre care seamănă cu părul natural, sau chiar păr adevărat.

În prezent, se studiază posibilitatea grefării fibrelor prin procedeul vibratoriu. În scopul înlăturării durerilor, se experimentează noi procedee de anesteziere. În sfîrşit, trebuie menţionat faptul că experienţele preliminare — efectuate pe animale — s-au soldat cu succes.

PETROL DEPOZITAT ÎN APĂ

De curînd, constructorii suedezi au prezentat specialiştilor un nou tip de rezervor pentru produse petroliere — construit în apă.

După aprecierea oamenilor de specialitate, un asemenea rezervor va costa cu 30 la sută mai puţin decît cel construit pe uscat, pericolul de incendiu va fi considerabil redus şi, în sfîrşit, manipularea şi repararea lui vor fi cu mult uşurate.

De asemenea, greutatea depozitului va fi mai mică decît a celor obişnuite.

Spre deosebire de rezervoarele terestre pentru produse petroliere aceste rezervoare sînt confecţionate din material plastic, fundul lor fiind... apa însăşi. Datorită proprietăţilor lor fizice, produsele petroliere nu se amestecă cu apa. Întrucît petrolul este mai uşor decît aceasta, apa îl comprimă spre partea superioară a rezervorului şi — astfel — gazele care se formează în interiorul uriaşului recipient sînt forţate să iasă spre exterior, printr-o supapă de evacuare. Dacă petrolul sau produsul petrolier depozitat într-un astfel de rezervor cuprinde impurităţi, atunci acestea se depun pe fundul de apă al rezervorului.

Umplerea unui astfel de rezervor se face foarte rapid, deoarece nu există contrapresiune. Un dispozitiv automat special — care nu permite pătrunderea în rezervor a unei cantităţi de petrol mai mari decît cea proiectată — exclude posibilitatea pierderilor de combustibil în apă.

Datorită unui dispozitiv special instalat sub rezervor, acesta nu îngheaţă în timpul iernii. Dispozitivul funcţionează în mod continuu, aducînd din adîncul apei curenţi mai calzi, care ridică temperatura în interiorul rezervorului.

Întreprinderea

„FLARO“

EXECUTĂ UN BOGAT SORTIMENT DE FLORI ÎN VARIATE CULORI.

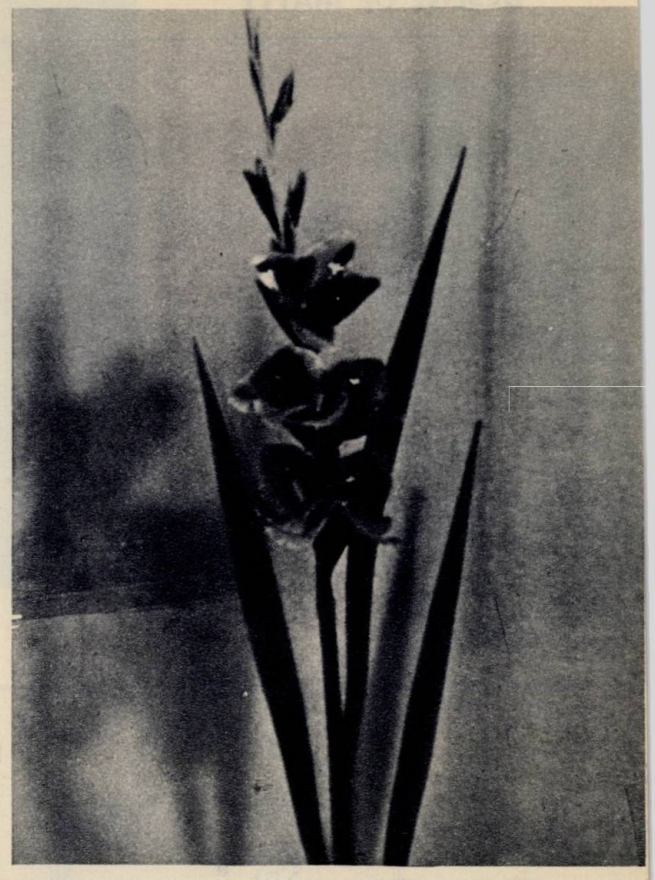

TRANDAFIRI,
MARGARETE,
MACI,
GAROAFE,
LALELE,
BREBENEI,
ȘI
ANEMONE.

FLORILE AU REZISTENȚĂ MARE FAȚĂ DE CĂLDURĂ ȘI UMIDITATE. PRIN ASPECTUL LOR SÎNT ASEMĂNĂTOARE FLORILOR NATURALE. AU MIROS AROMAT ȘI PERSISTENT. POT FI SPĂLATE FĂRĂ PERICOL DE DETERIORARE.

DESENE DE MATTY

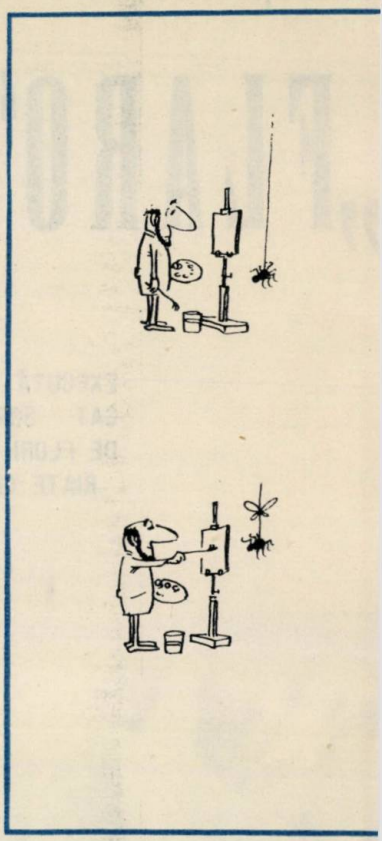

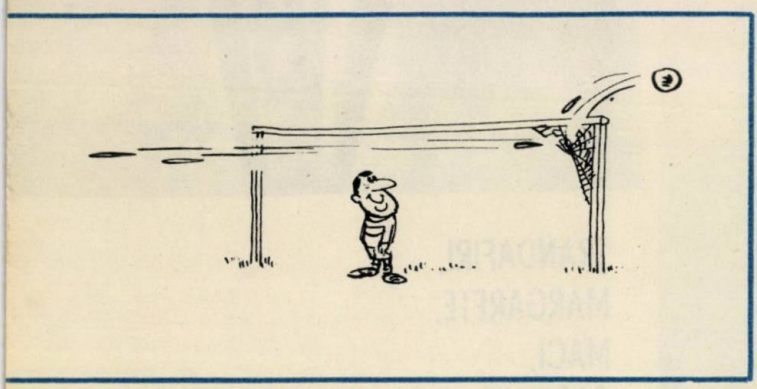

ÎNTÎMPLARI CU PAIANJENI

FRUMUSEȚE ȘI POLITICA

De-a lungul unui an internațional pot fi înregistrate puzderie de fapte diverse, mărunte, care nu apucă să ajungă nici măcar în forma cea mai prescurtată în paginile de politică externă.

Oare să deducem din aceasta că ele sînt totdeauna lipsite de orice semnificație? Nimic mai greșit. Bunăoară, faptul că domnișoara Lesley Bunting a fost suspendată din concursul pentru titlul de „Miss World" — regină mondială a frumuseții. I-am văzut fotografia. Pot să jur cu mîna pe inimă că e foarte frumoasă și avea toate șansele să-și adjudece titlul. Suspendarea nu are legătură cu înfățișarea fizică. Domnișoara Lesley Bunting a avut nefericirea să vină la concurs în calitate de „Miss Rhodesia" exact în momentul cînd Ian Smith a proclamat unilateral independența minorității albe sortind robiei majoritatea africană. Aceasta a atras imediat anularea recunoașterii guvernului minorității albe din Rhodesia atît la Londra cît și în alte capitale. Întrucît, ca urmare a acestei măsuri, reprezentantul rhodesian la Londra și-a pierdut statutul, organizatorii concursului de frumusețe au considerat că pierderea s-ar putea extinde asupra oricărui emisar din Salisbury, inclusiv asupra lui „Miss Rhodesia". „Noi nu facem politică — a declarat unul din organizatori — dar trebuie să analizăm dacă o concurentă este reprezentativă". Iar frumoasa Lesley Bunting a ținut să declare că deși „îl sprijină pînă la capăt pe Ian Smith" speră că „politica nu

va fi amestecată într-un concurs de frumusețe".

Dar dacă concursul de frumusețe nu coincidea cu actul lui Ian Smith, cu ce ar fi fost mai reprezentativă pentru Rhodesia miss Bunting? O întrebare pe care organizatorii nu și-au pus-o pentru că în acest caz ar fi cerut ca la concurs să participe o reprezentantă a populației de culoare. De fapt, chiar mai înainte ca Ian Smith să proclame oficial că Rhodesia poate să-și găsească expresia numai prin glasul minorității rasiste, Miss Rhodesia invada un concurs de frumusețe în numele aceleiași politici. Iată cum se poate face politică „fără să vrei".

Un alt fapt divers al anului a fost încercarea departamentului de stat de a introduce „puțină frumusețe" în domeniul politicii externe. Nu, nu este vorba de trimiterea unor blonde și înalte californiene într-un turneu de discursuri asupra diplomației americane ci de călătoria latino-americană a senatorului Robert Kennedy, fratele fostului președinte, asasinat în 1963.

Se cunoaște că senatorul, de cînd a părăsit administrația, nu se află în termenii cei mai buni cu actuala conducere. Nu de puține ori el a criticat în mod public politica guvernamentală. Cum se explică importanța și sprijinul oficial care au fost date acestei călătorii? „Mulți de la departamentul de stat — explică „New-York Herald Tribune" — au văzut în călătoria lui Kennedy un atu diplomatic de un potențial enorm care se ivește în momentul cînd prietenia dintre Statele Unite și continentul latino-american a atins un nivel scăzut. Din cauză că latinii nu trăiesc numai din pîine (ci și cecuri — n.n.) o performanță dibace a lui Kennedy poate crea minuni în a-l face pe unchiul Sam să apară mai simpatic, în special în rîndurile tineretului latino-american".

De ce relațiile dintre Statele Unite și țările continentului latino-american au ajuns la un nivel coborît nu este greu de ghicit. E suficient să menționăm încălcarea în picioare a micii Republici Dominicane, a drepturilor poporului său, prin debarcarea pușcașilor marini, pentru a afla imediat și răspunsul. E mai dificil pentru cititorul neavizat să găsească răspuns la întrebarea: de unde părerea că tocmai Robert Kennedy putea în asemenea condiții să înfrumusețeze chipul intervenționist al unchiului Sam?

Un călător obișnuit al țărilor latino-americane semnala că asasinarea fostului președinte Kennedy a șocat profund opinia publică din aceste țări care a văzut în spatele ucigașului mîna acelor forțe de dreapta din Statele Unite care amenință constant și prezentul și viitorul Americii Latine. De aceea poate fi observat în aceste țări un grad mai mare de simpatie față de tot ce ține de memoria defunctului președinte. Iată explicația. S-a considerat la departamentul de stat că turneul lui Robert Kennedy ar putea specula aceste sentimente în folosul politicii actuale a Statelor Unite. În ciuda faptului că Robert Kennedy s-a angajat ca în cursul turneului să nu dea glas în mod public rezervelor sale față de politica dominicană a președintelui Johnson, cîțiva din „oamenii duri" ai administrației și-au exprimat totuși temeri că „sufletele romantice ale latino-americanilor ar putea să-l asemuiască pe Robert Kennedy cu un fel de guvern în exil capabil să ofere ceea ce actuala administrație nu poate...".

Numai că de la începutul turneului Robert Kennedy a putut să-și dea seama că sufletele latino-americane, în fața politicii brutale de intervenție în afacerile interne ale altor state ,dusă de Washington, nu sînt nici romantice și nici măcar nu se lasă învăluite de farmecele operației de înfrumusețare a unchiului Sam, organizată de departamentul de stat.

La conferința pe bază de „întrebări și răspunsuri", organizată la Institutul cultural american din Lima (Peru), Kennedy nu a fost numai salutat cu pancarte avînd invitația „Yankei afară!" ci i s-au pus și multe întrebări,cel puțin neplăcute.Redăm dintr-un rezumat evident discret al agenției americane „United Press International": „Multe din întrebările puse senatorului Kennedy la Institutul cultural au fost critice la adresa a ceea ce studenții au denumit «imperialismul nord-american». Tema generală a fost criticarea politicii Statelor Unite în Republica Dominicană și sprijinul dat de Washington regimurilor dictatoriale din Paraguay, Brazilia și Guatemala". Ce a putut răspunde Robert Kennedy acestor critici? Evident nu a putut aduce fapte care să le dezmintă. Și atunci s-a mulțumit să spună defensiv: „Imaginea Statelor Unite nu e chiar atît de rea..." Se poate spune că la fel ca Miss Rhodesia, Robert Kennedy a pierdut concursul de frumusețe.

Pentru că nicăieri în lume astăzi nimeni nu va găsi nimic frumos, fie că este vorba de Republica Dominicană, Rhodesia, Vietnamul de sud, în politica încălcării dreptului popoarelor de a alege nestingherite calea dezvoltării politice-sociale și economice, de a-și afirma ființa națională, de a-și rezolva singure treburile lor.

N. LUPU

PREZENȚE ROMÂNEȘTI PE GLOB

An de an se face tot mai simțită prezența țării noastre pe glob, crește prestigiul internațional al statului nostru. Inițiativele Republicii Socialiste România la O.N.U., activitatea sa în diverse foruri internaționale constituie importante contribuții la îmbunătățirea relațiilor și cooperării dintre state, la apărarea păcii.

Pretutindeni peste hotare solii științei, artei și culturii românești se bucură de o bună prețuire fiind primiți cu multă căldură.

Imaginile ce urmează oglindesc doar unele aspecte din multilaterala prezență românească în diferite colțuri ale lumii.

Imagine din marea sală din Palatul Națiunilor de pe East River din New York, în care și-a desfășurat lucrările cea de a 21-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U.: delegația Republicii Socialiste România (de la stînga, la dreapta: Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Mircea Malița, adjunct al ministrului și prof. Mihai Hașeganu, reprezentantul permanent al Republicii Socialiste România la Organizația Națiunilor Unite).

În cadrul lucrărilor celei de a XIII-a Conferințe generale a F.A.O. (Organizația Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură), care s-au desfășurat la Roma, delegația Republicii Socialiste România a adus o importantă contribuție. Între altele, ea a inițiat o rezoluție intitulată „20 de ani de activitate F.A.O." prezentată în Comisia I a Conferinței, care a discutat situația și perspectivele producției agricole și alimentare în lume. Fotografia înfățișează delegația Republicii Socialiste România.

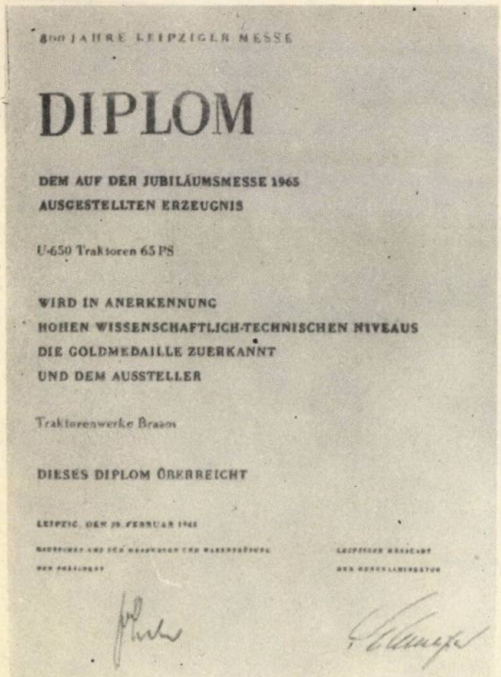

800 JAHRE LEIPZIGER MESSE

DIPLOM

DEM AUF DER JUBILÄUMSMESSE 1965
AUSGESTELLTEN ERZEUGNIS

U-650 Traktoren 65 PS

WIRD IN ANERKENNUNG
HOHEN WISSENSCHAFTLICH-TECHNISCHEN NIVEAUS
DIE GOLDMEDAILLE ZUERKANNT
UND DEM AUSSTELLER

Traktorenwerke Brasov

DIESES DIPLOM ÜBERREICHT

LEIPZIG, DEN 20. FEBRUAR 1965

Iată diploma de onoare care a însoțit medalia de aur cu care a fost distins, la Tîrgul Internațional de la Leipzig, tractorul românesc „U-650", pentru înaltul său nivel tehnic și pentru modul de prezentare. Realizat de Uzinele de tractoare din Brașov, tractorul „U-650" s-a impus prin performanțele sale tehnice — forță de tracțiune remarcabilă, aderență mare la sol, consum redus de combustibil —, dînd rezultate excelente în lucrările agricole, pe șantierele de construcție, în transporturi, în economia forestieră etc.

Imagine de la standul de mașini agricole al expoziției economice a Republicii Socialiste România, organizată anul trecut în capitala Republicii Populare Chineze — orașul Pekin.

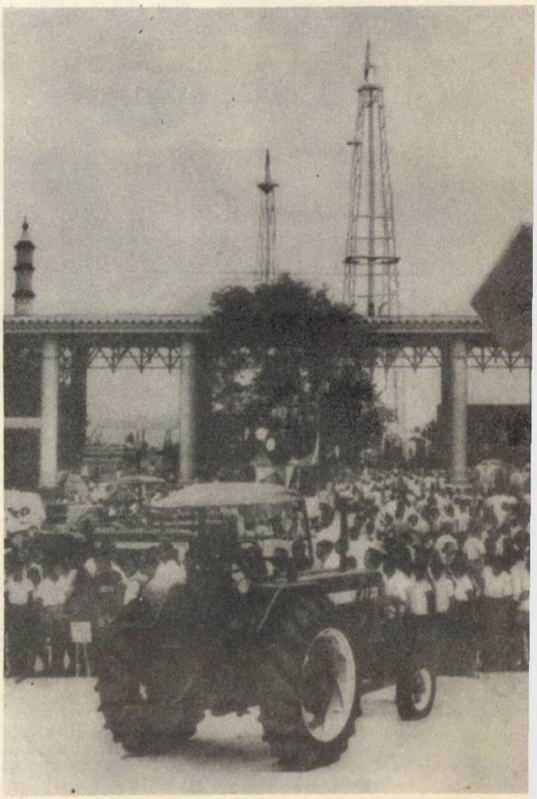

Ambasada Republicii Socialiste România la Moscova a remis în dar Bibliotecii de Stat „V. I. Lenin" cărțile expuse la expoziția cărții românești, organizată la Moscova cu prilejul celei de a 20-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. Fotografia înfățișează un aspect din timpul înmînării darului.

Cu prilejul celei de a 21-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist, între manifestările ce au avut loc în R.P.D. Coreeană a fost și expoziția de fotografii organizată la Phenian, prezentînd diferite imagini din construcția socialistă a patriei noastre.

În octombrie 1965, în orașul Copenhaga — capitala Danemarcei — a fost deschis un birou al Oficiului Național de Turism „Carpați", care este vizitat zilnic de numeroși amatori ai drumeției și admiratori ai frumuseților țării noastre. În fotografie: fațada noului birou.

Vedere exterioară a pavilionului Republicii Socialiste România la cel de-al II-lea Tîrg Internațional de la Alger.

În Belgia au avut loc, toamna trecută, timp de două săptămîni, o serie de manifestări românești care au stîrnit un viu interes în rîndul publicului belgian. Începutul a fost făcut prin deschiderea unei expoziții cu vînzare de produse alimentare și bunuri de larg consum, simultan în patru orașe ale Belgiei — Bruxelles, Anvers, Liège și Charleroi, la filialele din aceste patru orașe ale marelui magazin „Au bon Marché". Aceste manifestări au continuat cu premiera filmelor documentare românești „Țara Oașului" și „Printre pelicani", în cadrul „Săptămînii internaționale a filmului de turism" și cu deschiderea, în capitala Belgiei, a expoziției „Turism și vînătoare în România" și au fost încununate de participarea țării noastre la cel de „al 36-lea Salon internațional de alimentație și arte menajere". Fotografia prezintă un aspect de la standul românesc din cadrul Salonului internaționa de alimentație și arte menajere.

Cîntăreţul de operă Nicolae Herlea, pe scena Teatrului de Operă „Metropolitan" din New York, în timpul spectacolului cu opera „Rigoletto" de Verdi, în care a interpretat rolul lui „Rigoletto". Alături de el, cîntăreaţa americană Roberta Peters, interpretînd rolul Gildei.

Cu prilejul decadei filmului românesc care a avut loc în primăvara anului 1965 în R.P. Polonă, o delegaţie de cineaşti români, printre care Silvia Popovici şi Ion Dichiseanu (pe care-i vedeţi în fotografie conversînd cu Jerzy Witek, şeful editurii cinematografice poloneze), a făcut o vizită în ţara prietenă luînd parte la proiectarea unor filme româneşti în oraşul Varşovia.

Un aspect de la expoziția de cărți organizată, anul trecut, de „Cartimex" în capitala Republicii Populare Ungare.

Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" din București a participat, vara trecută, la „Olimpiada de music-hall" la Paris, în cadrul căreia spectacolele pe care le-a prezentat s-au bucurat de unanime aprecieri. O scenă din timpul unuia din spectacolele prezentate de Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" pe scena Teatrului „Olimpia" din Paris: în centru, cunoscutul cîntăreț francez Charles Aznavour, care, fiind spectator la acest spectacol, s-a urcat pe scenă pentru a dansa faimoasa „Periniță" împreună cu colectivul ansamblului.

VIRGIL DĂNCIULESCU

COMORILE LUI PINTEA

În urmă cu vreo patru-cinci ani, în Maramureș mai trăia Ioana Dăncuș. Dacă întrebai de ea, la leud sau chiar în satele megieșe, tot omul simțea nevoia să adauge pentru deplină lămurire: care Ioana Dăncuș? Horitoarea? Așa se face că mai repede aflai unde-i casa Ioanei Dăncuș întrebînd de-a dreptul de „horitoare". Măcar că la leud nu era singura, greșeli nu se puteau face: horitoarea desăvîrșită, horitoarea cea mai bună, care știa cele mai frumoase corinzi, era ea, Ioana Dăncuș. Ea fusese înregistrată la București, la ea veneau echipele care culegeau cîntece, la ea poposeau toți care voiau să știe vorbe vechi despre lucruri și obiceiuri care începeau a se stinge. Ioana Dăncuș era viața vie a maramureșenilor de pe valea Izei, iar tălmăcirea ei, Ioana o făcea horind.

Trăia într-o casă bătrînească întocmită din bîrne cu acoperiș de draniță făcut cu pante repezi. Streașinile erau largi, ferind cerdacul din față; de departe acoperișul, mai înalt decît casa, părea o cușmă neagră, enormă, trasă pe sprînceana unui cap de uriaș.

Înăuntru, casa păstra împărțeala caselor bătrînești. De pe un prag de piatră făcut dintr-o lespede rotundă, șlefuită în apa rîului, pășeai în cerdacul care sprijinea pe șase coloane de lemn cioplit acoperișul. Pe jos era lipit cu lut. Din cerdac, drept în mijlocul lui, se deschidea, totdeauna primitoare, ușa Ioanei. Intrai în tîrnațul întunecos cu plafonul deschis spre podul casei, negru, afumat. În dreapta și-n stînga se deschidea cîte-o odaie. Cea de toată ziua și cea de oaspeți. În cea de toată ziua era soba cu cuptor de hodinit și plită de gătit; aici erau războiul de țesut, lavițele de dormit, leagănul nepoților; aici sculuri de lînă colorată, aici gutui și mere, aici policioare cu blide. Loc de trai, de stat și de lucrat, odaia lăsa să se simtă, în fiecare lucru, viața. Blidele păreau că păstrează căldura celui ce mîncase din ele; mămăliga de pe masă de-abia săturase un om flămînd; scăfița de lîngă cofăelul cu apă potolise setea unui truditor; focul din vatră încălzise pe cineva; grăuntele de jar, tras la gura sobei, aprinsese o țigară, scăunelul scund cu trei picioare de-abia odihnise un om ostenit, lînurile colorate de-abia trecuseră prin mîinile Ioanei ca să intre în bătaia războiului, să se împlinească în cîmp înflorat. În odaie plutea parfum de poame, miros acrișor de lapte prins

şi un iz înăbuşit de oaie ivit din cojoacele de pe laviţe.

În odaia „cea bună", de oaspeţi, erau rînduite în unghi drept, la un colţ, două paturi, în rest, în jurul pereţilor laviţe vechi, cu lemnul galben ca chilimbarul, lucios de îndelungată folosinţă. Pe pat, lepedee, scoarţe maramureşene; la căpătîi, clituri de perini învelite în „săcuţi" albi helge, cu „rugi de rujă" brodaţi pe margini. Pe pereţi scoarţe cu „cotune" care se ţineau lanţ de mînă, cu arbori şi frunze stilizate; din blidar străluceau, sub adăpostul maramelor de borangic, talgere înflorate, luminoase ca nişte imense pajure rotunde de aur, purpură şi smalţuri scumpe; către răsărit icoane pe sticlă, cu sfinţi uscăţivi, bărboşi şi greoi, cu un sfînt Gheorghe împungînd de-a călare balaurul cu nările înflăcărate. Şi aici mirosea a lînă, dar mai ales a busuioc şi a mentă.

Aşa era casa Ioanei cu cincisprezece ani în urmă cînd am cunoscut-o. Mai pe urmă, an de an am tot văzut lucruri noi: pentru un nepot un cărucior; pentru cei mai răsăriţi un camion din tablă şi-o păpuşă cu obraz roz de material plastic; pe-o masă un aparat de radio, un ceas deşteptător; în dosul uşii, în locul cofăelului şi-al scăfiţei o găleată de tablă, albastră, smălţuită, şi pe scîndurica de deasupra ei o căniţă tot din tablă. La uşa dinspre ţîrnat tăbliile de sus erau înlocuite cu geamuri şi aveau, ca şi fereastra dinspre cerdac, perdele croşetate din bumbac pescăresc. Pe masă blide de lut nu mai erau; în locul lor slujeau farfuriile albe de oraş; gospodina le rînduia pe o faţă de masă din material plastic transparent. Lîngă sobă fel de fel de încălţări pentru copii şi oameni mari. Încolo totul aici era plăcut de privit; aici focul pîlpîia domol în vatră, aici băteau lemnele războiului de ţesut, scaunele cu trei picioare erau prieteneşti ca şi laviţele pe care odihneau, grele, cojoacele.

Sufletul casei era mătuşa Ioana şi aici, în încăperea de toată ziua, fiecare lucru purta ceva din acest suflet. Îl simţeam învăluindu-mă de cum puneam piciorul pe lespedea de la cerdac şi-o vedeam în prag, întîmpinîndu-mă cu-n surîs care-i lumina ochii şi chipul.

Simţeam de cum îi auzeam invitaţia rostită în formula de politeţe numai în Maramureş aflată: „plăcu-vă hodini" sau „plăcu-vă îmbuca". Îl simţeam în mîinile Ioanei Dăncuş care alegeau de grabă culorile lînei, descurcau suveica încurcată în iţe, alergau delicat pe firele urzelei ca pe-o harfă. Aceleaşi mîini iuţi, neliniştite, încremeneau, încleştate, cînd Ioana Dăncuş îşi prindea între ele genunchiul şi aşezată pe trepiedul scund se apleca din spate, se legăna uşor după o cadenţă numai de dînsa ştiută şi începea a hori. Atunci mătuşa Ioana era numai suflet; ochii ei vedeau lumea de legende pe care o evoca, ritmurile lunii erau cele date de legănarea versului; timpul se strîngea; şi spaţiul; totul cînta armonic, desăvîrşit. Cîteva ceasuri horitoarea stătea cuprinsă ca de-o vrajă părînd că oficiază, printr-un ritual, prin versurile rostite şi prin rostirea lor, o nesfîrşită armonie, un echilibru de netulburat, definitiv, imuabil, asemeni legănării aştrilor în constelaţii.

Ioana Dăncuş nu horea numai corinzi, numai balade. În versul ei se deşteptau imaginile satului maramureşean contemporan, treceau icoane de muncă, fulgerau simţăminte de dragoste, de încredere, erau rostite noi înţelesuri despre relaţiile dintre oameni.

Alteori, Ioana Dăncuş improviza. O întîmplare pe care-o trăise, o imagine fugară din viaţa satului pe care o surprinsese, o bucurie sau o tristeţe care-i înghimpase sufletul înviau în viaţa poeziei. Ioana Dăncuş rostea invocaţia prin chemarea simbolică a unei frunze, a unei plante. Invoca duios ruja pentru vers de dragoste; cu asprime alunul pentru trebi bărbăteşti, tînguitor salcia pentru un cîntec trist... Apoi în cadenţa anume aleasă nara un fapt, îi dezvăluia tendinţele şi semnificaţia, după aceea împlinea portretul făptaşului pe care — după faptă — îl copleşea de tunete şi blesteme sau îl apoteoza.

Odată, am întîlnit-o puţină vreme după ce ieşise dintr-un spital unde un medic bun îi îngrijise o afecţiune cardiacă. În acelaşi timp, un fecior mai mare avusese nişte încurcături cu urmări neplăcute care pe bătrînă o mîhniseră foarte. Ne povestise totul destul de încîlcit, cu puzderie de amănunte esenţiale şi neesenţiale, cu evidente dificultăţi în înţelegerea şi mai ales în tălmăcirea lumii spitaliceşti şi a celei judecătoreşti în care nevoia vremelnic o aduse.

N-a trecut mult şi Ioana Dăncuş ne-a horit. Deodată ne-a întrebat: „Să vă horesc despre spital?". Am primit bucuroşi. Termenii complicaţi ai diagnosticului, cuvintele tehnice care defineau medicamentaţia şi tratamentul prescris se şterseseră ca prin farmec din rostirea horitoarei. Cuvîntul era pur ca aurul cel adevărat şi fiecare cuvînt avea valoare; valoarea ideii pe care o comunica net, sugestiv, într-o montură armonioasă. Poemul se ţesea

într-un elogiu al sănătății, veștejind morbiditatea fizică și sufletească; elogia munca celor ce slujesc sănătatea, viața și bucuria și mai presus de orice putința creată oricărui om al muncii să-și îngrijească sănătatea. Esențialul fusese rostit. Îl rostise Ioana Dăncuș horind, Ascultam cu răsuflarea tăiată. Ioana Dăncuș, cu simplitatea păsării cerului, dezvăluia taina, marea taină a creației care stăruia undeva ca un grăunte de flacără, luminînd sufletele noastre; într-o clipă tulbure, de vrajă, înțelegeam drumul spre esența realității. O lume de mistere ni se destăinuia. Simțeam că văd poezia.

Într-o seară caldă de vară horitoarea din Ieud ne-a povestit despre comorile lui Pintea. Povești adevărate sau scornite. De altfel, satul e plin de legende. Biserica cea veche din Ieud, cea mai veche poate din cele unsprezece biserici de lemn (monumente din Maramureș) are și ea o istorie legată de Pintea. Pragul ei, o enormă lespede cît o piatră de moară, zice-se că-i pus de Pintea. De Pintea care, într-o noapte de înviere, a venit cu soții săi s-asculte liturghia. Văzîndu-i chipul aspru, preotul căută să-l înduplece să nu vie laolaltă cu sătenii. „S-ar putea spăimînta, Pintea! Vino singur, după slujbă. Am să-ți sfințesc pita și rachiul...".

Cînd ultimul om a plecat de la biserică, Pintea s-a înfățișat, potrivit înțelegerii, la fel de cumplit la înfățișare. Era înalt ca uriașii — ne asigura Ioana Dăncuș — purta căciulă și plete; ochii îi scînteiau pe sub sprincene; avea mustăți mari, negre; pe spate un cojoc greu, mițos; în brîul lat de piele în care-și sprijinea degetele mari de la mîini, purta baltag și pistoale. Tovarășii săi duceau pe umeri sînețe lungi, la șold paloșe grele.

Cînd i-a văzut, bătrînul preot s-a îngrozit. „Pinteo — i-a zis — nu-i îngăduit să intri cu pistoale și arme în biserică. Leapădе-le la ușă. Și tu și soții tăi!...". Pintea a cătat crunt și-a dat să intre. „Dumnezeu m-a ierta, părinte, că viu cu inima curată". Preotul în odăjdii cum era, s-a răstignit în ușa bisericii cu mîinile încleștate în ușori. „Pinteo! faci păcat...". Bărbatul a privit hain în ochii preotului. Apoi s-a înduplecat: a plecat capul și s-a întors către ai lui, cu fața la pădurea care-l aștepta tăcută, sub lună.

„Pinteo — a strigat către el bătrînul. Nu pleca. Adu-ți un prag de piatră, pune-l în ușa bisericii... Am să te binecuvîntez...". Și Pintea s-a dus. A găsit lespedea uriașă, a adus-o pe umăr și-a așezat-o în pragul pridvorului bătrînei biserici. De-atunci lumea îi zice pragul lui Pintea. Există și oricine-l vede. Dar pragul e numai începutul.

Povestea spune că Pintea din acea noapte, dobîndind încredere în preot, i-a încredințat comori pe care bătrînul l-a sfătuit unde și cum să le ascundă. Taina lor n-a știut-o nimeni, niciodată. Umblau vorbe despre răcliște pline cu diamanticale învelite în ceară și ascunse în albia Izei, sub firul apei; despre saci din piele de bivol burdușiți cu taleri împărătești; despre lăzi ferecate în fier doldora de scule de aur și argint, pocale și tipsii, cununi și paftale luate de la nobili și de la negustori bogați. Așa se vorbea, dar comorile nu se vedeau — cum era văzut pragul de piatră .„Dacă povestea pragului e-adevărată — spuneau cîte unii — de ce n-ar fi adevărată și cea cu comorile?!...". Așa gîndind, mulți s-au pornit să le caute. Dar căutarea n-a adus nimănui nimic. Zăpăceala minții doar și, nu rareori, moarte. Comorile erau ca o pedeapsă, ca un blestem...

Și căutarea a fost o pedeapsă, un blestem.

„Adevărul adevărat — comenta horitoarea — nu erau comorile, ci neștiința oamenilor. Lor nu le trebuia nici aur, nici pietre scumpe. Le trebuia o casă și văcuță cu lapte pentru copii, le trebuiau oi pentru lînă, pentru brînză și dulceață. Asta căutau dar nu știau unde să caute. Asta voiau dar nu știau cum să capete... Mintea le mergea la comori..."

Odată un țăran sărac de pe la Dragomirești a găsit în scorbura unui stejar o comoară. A venit în sat și într-o zi de tîrg a ieșit să schimbe doi galbeni. Jandarmul și primarul l-au prins. L-au întrebat de unde-i are și au început să-l schingiuiască doar-doar i-or afla taina. Omul a înnebunit din bătăi și comoara s-a rătăcit odată cu gîndurile lui învolburate.

Într-un alt sat, un cioban a găsit niște pahare de aur. S-a dus cu ele la un bogătaș și i-a cerut să-i dea pe fiecare din ele cinci oi. S-au învoit și s-au legat să nu șoptească niciunul nimic. Cînd a întors ciobanul turma acasă, la Sîmedru, după cum era învoiala, s a dus și și-a cerut dreptul. Bogătașul s-a uitat lung la el, a clătinat din cap ca dinaintea unei minuni și a pus slugile să-l ciomăgească. Zdrobit, însîngerat l-au aruncat pe om ca pe o cîrpă într-un șanț. Ciobanul sărmanul, cînd s-a desmeticit, s-a dus acasă. Aici ce să vezi, vecinii și muierea și toți ai lui i se fereau din cale ca dinaintea omului nebun. Voia omul să vorbească? Nu-l asculta nimeni. Voia să spună

ceva? Ceilalți își dădeau coate. Uneori îi auzea șoptind: „I-a 'nebunit, sărmanul, comorile... cică a găsit niște cupe de aur... sărmanul...". Așa a ținut o vreme pînă ce în toiul iernii n-a mai putut răbda. Și-a luat securea sub braț, a pus sumanul pe umeri și-a ieșit la drum. A așteptat o zi, două, trei pînă ce într-a patra a dat ochii cu tîlharul cel bogat. I-a ieșit în drum, a oprit caii de la sanie și cît te-ai șterge la un ochi i-a despicat capul. S-a dus apoi la Sighet la tribunal. „L-am ucis dom' jude că mi-a luat comoara"... „Atîta a zis și-a fost destul. L-au închis. Nu la temniță, cu ucigașii, ci la balamuc, cu nebunii. Acolo a murit.

Așa erau întîmplările cu comorile. Unii ziceau că știu să găsească tainițele comorilor cu niște crăcane vrăjite, alții scorneau flăcări care spuneau că joacă, la anume locuri, legate cu descîntece; mai erau apoi unii care învățau tot felul de farmece de amăgit diavolii de pe comori. Și cîte și mai cîte. Dar nu-i de mirare; nevoia și necazurile îi iau omului cîteodată mintea.

„Vreți să horesc despre comori?".

„Bucuroși" — răspundem.

Și Ioana Dăncuș, invocîndu-l pe Pintea, cîntă. Începe deodată a rosti lungi poeme în care slăvește școala, cartea, învățătura, căminul cultural și radio.

„Să mai horesc?"

Spune versuri despre cooperativa agricolă, despre munca unită, despre turme și pășuni, despre livezi roditoare și cirezi de vite...

O poezie se încheie cu comorile în sfîrșit găsite.

Nimeni nu le mai caută pe dealuri și nici în flăcări jucăușe. Nimeni nu se mai ucide pentru ele și nici mințile nu și le pierde. „Au găsit maramureșenii comorile. Asta-i!..."

Să întrebi unde, să întrebi cum? N-ai decît să privești în jur satele, viața oamenilor, munca lor. Casele noi, așezămintele culturale, spitalele. Toate stau la îndemînă, fără taine, fără ascunzișuri, la lumină. Oamenii au comorile lui Pintea cu ei. „E munca lor" — comenta horitoarea. „Și munca lor n-o vedeau. Le era furată și ascunsă... Asta era comoara. Comoara cea adevărată... Oamenii au găsit-o. Și se bucură de ea"...

Într-adevăr, de stai să numeri azi școlile, căminele culturale, dispensarele, casele de nașteri, bibliotecile, satele electrificate, cursele de autobuze care leagă satele între ele, lucrările de drumuri, nu greșești spunînd: mari sînt comorile maramureșene. În acel colț uitat de lume unde recensămîntul din 1946 înregistrase cele mai cumplite procente de analfabetism, acolo unde subnutriția era cronică, sifilisul și oftica răspîndite ca o pedeapsă, acolo unde oamenii credeau în comori ca într-o izbăvire, azi merg la școală aproape 40 000 de elevi (toți copiii), în sate sînt pretutindeni școli (în unele chiar două și chiar trei), cămine culturale sînt 59, iar maramureșenii (locuitorii celor două raioane din vechiul Maramureș — raionul Vișău și Sighetul Marmației) au împrumutat din bibliotecile sătești peste două sute de mii de volume într-un an. Femeile nasc în case de naștere ocrotite de medici (lucrează în Maramureșul vechi unde erau înainte de război vreo 30 de medici, aproape 1 500 de cadre medicale). Cît costă toate? Atîtea milioane cum niciodată n-ar fi putut ascunde Pintea și soții lui, de-ar fi trăit ei un secol! Comorile erau în Maramureș. Erau și au fost găsite!... Dovadă? Viața maramureșenilor care nu-și mai ascund avuțiile de tematori ochi pizmași ori de tîlhari.

De multe ori am ascultat-o pe Ioana Dăncuș horind dar niciodată nu mi-au părut corinzile și versurile ei mai cuprinzătoare, niciodată nu mi-au părut a avea mai mult farmec. Simbolul se deslușea în splendorile artei, luminînd profund, esențial, transformările Maramureșului. Simbolul nu-mi părea podoabă nici demonstrație, ci viață, așa cum în casa Ioanei, blidele și vatra, lepedeele și „săcuții de perină" nu erau piese de muzeu ci viață. Cum viață erau mîinile ei și cînd lucrau harnice și cînd se împreunau cuprinzînd genunchiul înainte de-a hori. Erau viața adevărată. Cea mai adevărată. Și Maramureșul care se oglindea în asemenea frumusețe îmi era drag.

În noaptea cînd am ascultat poveștile despre comorile lui Pintea și splendida lor tălmăcire, țin minte că era lună plină. Cînd am plecat din leud noaptea domnea imensă, feerică; o noapte ca acelea despre care spunea Matei Caragiale „că nu se mai întorc niciodată..." Între sălcii lunecau domoale apele Izei purtînd printre prunduri galbenii și mahmudelele comorilor lui Pintea. M-am oprit să le privesc, dar furat de farmec m-am pomenit ascultîndu-le. Apele horeau. Egal, desăvîrșit de egal; ca Ioana Dăncuș.

SĂ NE GÎNDIM MEREU LA ALTCEVA

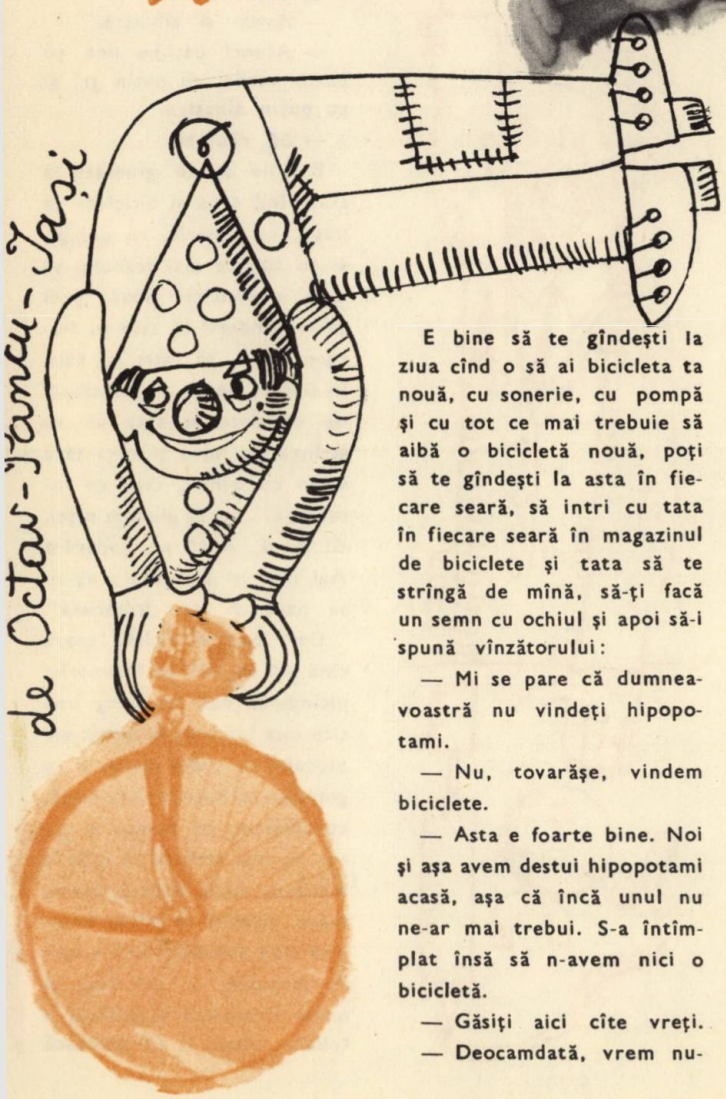

de Octav-Ioanel-Iași

Ilustrații de IURIE DARIE

E bine să te gîndești la ziua cînd o să ai bicicleta ta nouă, cu sonerie, cu pompă și cu tot ce mai trebuie să aibă o bicicletă nouă, poți să te gîndești la asta în fiecare seară, să intri cu tata în fiecare seară în magazinul de biciclete și tata să te strîngă de mînă, să-ți facă un semn cu ochiul și apoi să-i spună vînzătorului:

— Mi se pare că dumneavoastră nu vindeți hipopotami.

— Nu, tovarășe, vindem biciclete.

— Asta e foarte bine. Noi și așa avem destui hipopotami acasă, așa că încă unul nu ne-ar mai trebui. S-a întîmplat însă să n-avem nici o bicicletă.

— Găsiți aici cîte vreți.

— Deocamdată, vrem numai una. Dar se înțelege că vrem o bicicletă strașnică.

— Pentru cine?

— Pentru cineva.

— Vă rog să-mi spuneți exact pentru cine.

— Degeaba vă spun că tot nu-l cunoașteți. Să zicem că-l cheamă Radu.

— Radu sau Răducu?

— Răducu.

— Răducu sau Ducu?

— Ducu.

— Atunci sînt lămurit. O să vă dau o bicicletă sfert ori jumătate.

— Ba vă rog să ne dați o bicicletă întreagă. Cu o jumătate de bicicletă n-am văzut să meargă decît artiștii, la circ, iar cu un sfert de bicicletă nu cred că poate să meargă nimeni.

— N-ați înțeles, dragă tovarășe. Nu vă dau un sfert

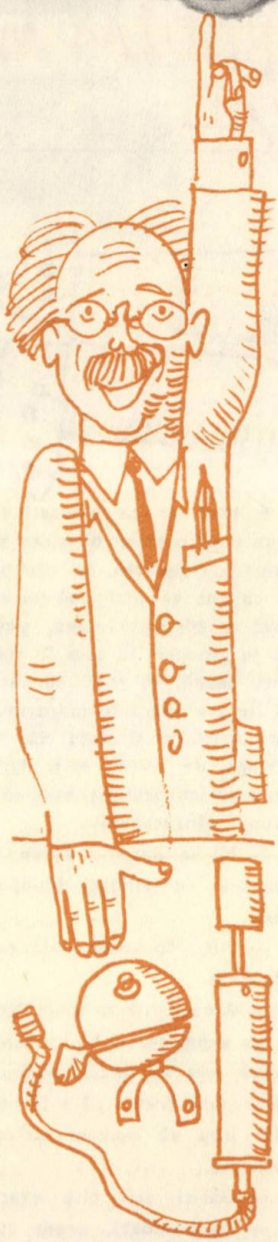

și nici o jumătate de bicicletă. Vă dau o bicicletă sfert sau jumătate.

— Nu-i tot una?

— Nu-i. Bicicletele sînt de trei feluri. Întregi — pentru oameni mari. Jumătate — pentru copii. Și sfert — tot pentru copii, dar copii mai mici.

— Foarte interesant. Să știți însă că în alte părți nu-i așa. La cofetărie, de pildă. Pentru copii, prăjiturile sînt la fel de mari ca și cele pentru oameni mari.

— Adevărat, dar dumneavoastră vreți să cumpărați bicicletă, nu prăjituri.

— Poate că pe urmă o să cumpărăm și prăjituri. Nouă cel mai mult ne plac cataifurile. Le mîncăm cu linguriță și avem grijă să nu ne pătăm pe bluză.

— Asta-i altceva. N-are nici o legătură cu bicicleta.

— Nu vă supărați, dar noi știm mai bine dacă are sau n-are legătură. Și pentru că veni vorba, aflați că are legătură. Dacă bagi degetul în cataif, sau îți pătezi bluza de frișcă sau, să zicem, dimineața te speli numai pe ochi și nu și pe gît, și nu și pe urechi, sau, iar să mai zicem, umpli casa cu tot felul de hîrtiuțe, sau te duci la baltă fără voie, sau te trîntești pe jos și începi să urli că vrei cutare ori cutare, atunci poți să aștepți mult și bine că tot n-o să ai bicicletă.

— Mă rog, astea sînt lucruri care nu mă privesc pe mine. Eu vînd biciclete oricui.

— Foarte rău. Bicicletele n-ar trebui vîndute oricui. Nouă însă să ne vindeți fără grijă. Fără pompă — nu, fără sonerie — nu, dar fără grijă puteți să ne vindeți.

— Sfert?

— Sfert, dacă așa se cheamă.

— Ce culoare?

— Să spunem: verde. Sau să spunem: gri. Care-i mai frumoasă!

— Avem și albastră.

— Atunci dați-ne una cu puțin verde, cu puțin gri și cu puțin albastru.

— Să căutăm.

E bine să te gîndești la ziua cînd o să ai bicicleta ta nouă, cu sonerie, cu pompă și cu tot ce mai trebuie să aibă o bicicletă nouă, poți să te gîndești la asta în fiecare seară, să intri cu tata în fiecare seară în magazinul de biciclete și tata să te strîngă de mînă și să-ți facă semn cu ochiul, ceea ce înseamnă: „hai să glumim nițel. Glumind, o să ne bucurăm mai mult și bicicleta o să ni se pară și mai frumoasă".

Dar asta e ultima seară cînd stă în pat, pe întuneric, uitîndu-se cum se sting una cîte una luminile la ferestrele blocului de peste drum, și se gîndește la bicicleta cea nouă, cu sonerie, cu pompă și cu tot ce mai trebuie să aibă o bicicletă nouă. Asta e ultima seară, pentru că mîine chiar o să aibă bicicleta. Tata a fost la magazin, a plătit-o, și mîine dimineață magazinul o trimite acasă. O s-o găsească

în săliță, lîngă cuier. În săliță era o ladă care a și fost scoasă de acolo tocmai ca să aibă loc bicicleta.

Asta e ultima seară... Ba, nu: ultima a fost ieri. Acum vrea să se gîndească la bicicletă și nu-i vine nimic în minte.

Acum o lună și acum o săptămînă și chiar ieri seara totul îi era atît de limpede, vedea tot ce o să se întîmple atît de limpede!

Intra cu tata în magazinul acela cu multe etaje și cu lume multă că, vorba mamei, n-aveai unde arunca un ac.

— Bună ziua.

— Bună ziua.

— Aveți biciclete?

— Avem tot felul de biciclete.

— Dați-ne și nouă o pungă cu biciclete.

— Bicicletele nu se vînd în pungi.

— Dar caramelele se vînd în pungi!

— Bicicletele n-au nici o legătură cu caramelele.

— Nu vă supărați, dar noi știm mai bine dacă au sau n-au legătură. Și pentru că veni vorba, aflați că au legătură. Dacă în loc să mănînci caramelele cu gura închisă, le scoți mereu și le întinzi sau dacă vine fetița de la parter și îți cere să-i dai și ei o caramea, dar tu nu-i dai, atunci poți să aștepți mult și bine că tot n-o să ai bicicletă.

— Pe mine nu mă privește treaba asta. Eu vînd biciclete oricui.

— Foarte rău. Bicicletele n-ar trebui vîndute oricui. Nouă însă puteți să ne vindeți fără grijă.

— Poftiți în depozit să vă alegeți.

Sau intra cu tata în magazinul acela care vinde numai biciclete, motociclete și piese pentru motociclete și biciclete.

— Vă salut.

— Vă salut.

— Vrem o bicicletă pentru un băiat care se încalță și se îmbracă singur, care o ajută pe bunica să curețe mazărea și se culcă înainte de a se termina tot programul la televizor fără să spună: „Mai stau. Nu mi-e somn". Aveți?

— Avem.

— Și nu ne întrebați ce legătură are bicicleta cu încălțatul și cu îmbrăcatul, cu mazărea și cu televizorul?

— Nu mă interesează.

— Păcat. Ați fi aflat că are o mare legătură. Dați-ne o bicicletă verde, cu pompă galbenă, cu șa roșie și cu sonerie jumătate aurie, jumătate argintie.

— Nu există așa ceva.

— Nu ne interesează. Să existe.

Acum o lună și acum o săptămînă și chiar ieri seară totul era atît de vesel. Și uite că în seara asta nu-i mai vine nimic în minte. Bicicleta e cumpărată. Chiar dacă încă n-a sosit acasă, e a lui.

De azi va trebui să se gîndească la altceva și îi pare rău. Și nici măcar nu poate povesti nimănui că-i pare rău.

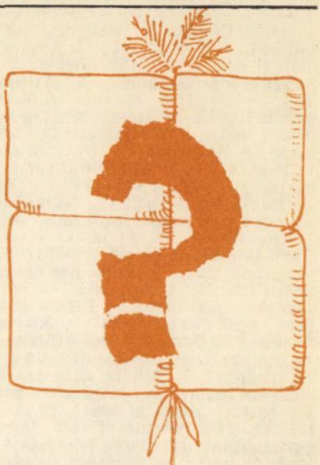

Nimeni n-o să-l creadă. Să ți se cumpere o bi-ci-cle-tă și să-ți pară rău?

De azi, de acum, va trebui să se gîndească la altceva. De pildă, cum o să fie de Anul nou cînd o să intre în casă și o să vadă bradul împodobit și sub creanga cea mai de jos o să găsească o cutie.

O cutie dar cu ce în ea?

— Ghici, o să-i spună tata.

— Cu patine?

— Nu.

— Cu un pinguin care sare și se dă tumba!

— Nu.

— C-un pitic! C-un pitic, nici prea mare nici prea mic, cît o coadă de ibric!

Dar nu mai auzi răspunsul tatălui pentru că adormi.

Nu-i nimic. Pînă la Anul nou sînt atîtea seri! Și o să fie atît de bine să se gîndească la cutia de sub brad...

FANTEZIE ÎN DOI...

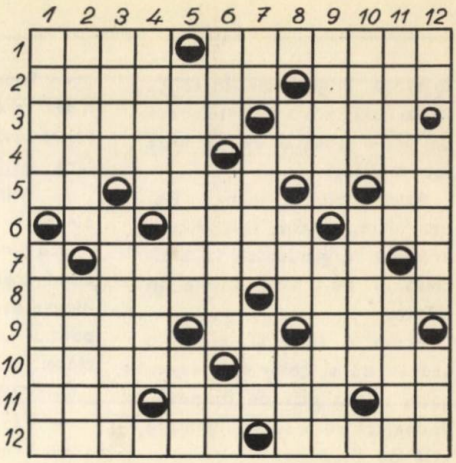

ORIZONTAL: 1. Din cînd în cînd. — Talmeș-balmeș. 2. Fel de fel. — Ani și ani. 3. A stabili atît și atît... — Brun-roșcat. 4. Gură-n gură! — Scîrța-scîrța pe hîrtie. 5. Al treilea... — Aici e aici! — Pe el! 6. Spaima lemnelor. — Merge cu... cocean! (pl.) — Hrană pentru păsări. 7. O stofă lînă-n lînă... 8. Sînt primii la Cinel-Cinel. — Iavaș-iavaș. 9. Stăruință. — Puse în ramă! — Localitate în Franța. 10. Unul și unul (pl.) — Întocmai punct cu punct... 11. Ușor-ușor! — Merg braț la braț — Luate din pripă! 12. Numai ochi și urechi (pl.) — Nici mai mult, nici mai puțin.

VERTICAL: 1. Zi de zi și ceas de ceas... — Corb la corb nu-și scoate ochii. 2. Stau față-n față. — Vrei-nu vrei! 3. Pune ban pe ban. — Patru cîte patru (pl.) 4. A continua. — Tic-Tac. 5. Face același și același lucru. — Literă slavonă. 6. Nici prea-prea, nici foarte-foarte! — Nu vrea și nu vrea! — Peștere! 7. Două cincimi dintr-un metru! — Lulea. — Repetat, devine sinonim cu gata-gata! 8. Merge la început! — Rîu pe care era așezată Sparta. — Aci este invers! 9. Piatră peste piatră. — Nou-nouț. 10. Numai pielea și osul! (pl.) — Prefix mic-mititel. 11. Din pricina ei faci fețe-fețe. — Stă singur-singurel. 12. Carte poștală. — Este lîngă tine, umăr la umăr. — Picătură cu picătură, face baltă-n bătătură.

AT. MATEESCU

Cuvinte mai rare: CIRA—ERR—IAT—IRI

UN INSTRUMENT MUZICAL DE CALITATE

Pianina Doina

— Gabarit redus (115×113×58 cm³)
— 7 octave întindere
— sonoritate amplă, timbru plăcut

MODEL MODERN SAU CLASIC CU FURNIR EXOTIC SAU INDIGEN. SE VINDE ȘI CU PLATA ÎN RATE LUNARE.